

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I., Piața Brătianu No. 2.
Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per 934-1938
Trib. Timișoara.
Redactor resp. DR. VARNAY ELEMÉR

Uttalan utakon

Artista: KOSZTOLÁNSZKY ISTVÁN

El, merre jár, hol van az útja?... De egy van-e útja az immár oly régóta üldözöttnek? A földön nem lehet. Hiszen nincsen hely, melyet ne szántott volna fel a haru dühöngő furiaja. Hegy, völgy, rengenélénye, a víz, a levegő mind, mind tele van démonaival; gondoskodván arról, hogy a poklok rettenességei, borzalmi a földre jussanak, hadd ismerjük meg, mit jelent az ember — saját jólétét, boldogságát megfegyvert ragad ellene.

Amost, amikor véres fegyverek elől meneküljünk el, elvesztettük szemeink elől, megvárva s majd kétségbeesetten kutatjuk nyugalmat, hogy feltalálva, visszatérésre bírjuk, hogy az öltözött gyöngéd ölelésével minden szenvedést. De a béke nincs sehoh. Visszaszállt oda, ahonnan egykor azért jött közénk, hogy köztünk között a kiegyesztelődés, megértés, az elhíntve, enyhet találjunk küzdelmeink.

Amíg köztünk járt, eleinte dédelgettünk és csak örökös mosolyának; de mert mindig nem hoztunk, unalmassá vált s mint valami, igyekeztünk lerázni magunkról, hogy azonos intelmétől megszabadulván, azt tehesse magunkra hagyott. Most szaladunk utána, megdelgetnök, becéznök, de nem tudjuk, hogy az emberek. S fegyveres kézzel rontunk ország-országokra, hogy rejtkehelyét megtalálva, győzmenetben hozzuk vissza oda, hol távozása mindenek gyászban vannak miatta.

A béke elűzésével építettünk magunknak újabb Babelt, de ennek zürzavara sokkal retentesebb, mint az elsőnek. Akkor se értették az emberek egymást az emberek, de legalább meggyilkoltak, s nem folyt patakokban a vér. Amost?... Nincsen ép ember, akinek ne volna a kezében s amely ne arra szolgálja, hogy embertársának életét kioltsa. De miért?... Amint talán mi sem tudnánk feleletet adni magunknak.

Az ember — ugy látszik — arra van teremtve, hogy örökös harcban álljon magával, hiszen s hogy szüntelen ellenmondásokban keres boldogságának útját.

Az út, amelyen most járnak az emberek, az út romjaival van kikövezve. Minden atomnyi minden atomnyi kő egy-egy bűnös vágnak az út alapját s minél tovább haladunk, vágnak nagyobbodnak, vérünket gyorsabb mozgásra hozva, már semmi eszköztől se rettenünk meg, csak hogy annak érvényt szerezzünk s hogy a célnál büszkén tüzhessük ki lobogónkat az út feljűl, hogy a győzelem a miénk.

Óh, emberi gyarlóság!... Azon egyetlen tényért, hogy neved a történelem lapjain kerülhessen egykoron, képes vagy nyugalmat, boldogságot, saját magadat, testvéreid szülőidét, szülővárosodat, hazádat, nemcsak a világot rombadönteni, csak hogy az elinduló századok rettenetes jelzővel diszítsék nevedet s hogy addig is egy felesleges falattal legyen asztalodon a rendesnél.

Az ember élete a békéhez van kötve s mint az élet véges, két kézzel kell annak szerető barátságos keze után nyulnunk, hogy rövid pályánkon ne a bűnös vágy legyen vezetőnk, hanem maga a megnyugvás, mely derűs fényrel árszítja el édes otthonunkat s nem dob a lábunk romjaival kövezett utakra, melyeken a minden poklok rettenességei, borzalmi várnak, melyek elől menekülve uttalan utakon kell halogyanunk, míg a vég nem dob bele a teljes megsemmisülésbe.

Elfogták a müncheni merénylet tettesét

Elser Georg helyezte el a bombát a Bürgerbräukellerben

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda jelenti: A német rendőrség és a biztonsági csapatok főparancsnoka a következő jelentést adta ki:

November 8-án a Bürgerbräukellerben elkövetett merénylet után nyomban megtették minden intézkedést, hogy kideríthessék a bűntény körülményeit és hogy kézrekerítsék a bűnösöt, vagy a bűnösöket. Az intézkedések közé tartozott valamennyi német határ időleges lezárása és a határőrzés megszorgítása. A merénylet éjszakáján le tartóztatottak között volt egy ember, aki tiltott uton igyekezett Svájcba jutni.

Georg Elser 37 éves egyénről volt szó, akinek legutolsó lakóhelye München volt.

A rendőrség és a közbiztonsági hivatal speciális bizottsága Münchenben kinyomozta a bűntény részleteit és azt, hogy miként követtek el. A tettes tényleg az lehetett, akinek személyleírását november 12-én közzölték. Más vizsgálat megerősítette a gyanút arról, hogy Georg Elser részese lehetett a merényletnek. Végül az összegyűjtött bizonyítékok sulya alatt és a szembesítések után

Elser hosszas tagadás után november 14-én bevallotta, hogy a bűntett elkövetője.

Rendkívül aprólékos munka után sikerült a sörcsarnok tartóoszlopában elhelyezni a pokolgépet, amelyet 144 órás késedelemlre állítottak be. A bűntényt ez év szeptember hónapjában határozták

el, a pokolgépet pedig hat nappal a Bürgerbräukellerben tartott gyűlés előtt töltötték meg. Hat nappal korábban kísérelte meg Elser, hogy a bombát becsempesse, de ez nem sikerült neki, csak november 8-ika előtt három nappal. Ezután nyomban eltávozott Münchenből és Stuttgarton keresztül Svájcba akart szökni, ahol

a bűntett erkölcsi szerzője várta.

Különböző okok következtében november 7-én délután ismét visszatért Münchenbe meggyőződni, hogy november 7-ről 8-ra virradó éjjel az óra miképpen működik. A bűnös nem felelkezett meg arról, hogy a zajt elleplezte és ezt több ízben megtette a 7-ről 8-ra virradó éjjel. November 8-án délelőtt Elser az egyik müncheni vendéglőben étkezett, majd pedig Ulmon keresztül a határ felé elutazott. November 8-ról 9-re virradó éjszaka Konstanz város környékén igyekezett átjutni Svájcba, közben azonban az általános riadó következett, mely nem szökhette át. A bűntény erkölcsi szerzője, aki a vállalkozáshoz a pénzt is adta,

az Intelligence Service volt,

a bűntény szervezője pedig Otto Strasser. Az erkölcsi szerzők és bűntársaik pontos kivizsgálása még nem fejeződött be. A rendőrség felhívással fordult a közönséghez, hogy közöljenek minden adatot Elseréről, amit csak tudnak. (Rador.)

Miért tért vissza a merénylet Münchenbe?

A Deutscher Dienst a következőket jelenti a müncheni merénylet tettesének kézrekerítéséről:

A német rendőrségnek nemcsak a merénylet főtettesét, Georg Elsert sikerült még a merénylet éjszakáján, menekülés közben elfogni, hanem bűntársait is. A német rendőrség mind szorosabba fogta a kört a merénylet tettesei körül és nyomban a merénylet után, megkezdődött a bűnösök bekerítése. A különleges vizsgáló bizottság, még a merénylet éjszakáján megkezdte az adatgyűjtést, gondosan leszűrte és megvizsgálták a megmaradt robbanó anyagot, valamint a pokolgép óraszerkezetének megmaradt részeit is. A fémrészek megvizsgálása után azok a he-

lyek, ahol ezeket beszerezték, igen értékes adatokat szolgáltatottak a rendőrségnek. A rendőrség gondosan megvizsgálta Georg Elser előéletét és minden személyes kapcsolatát is. A merénylet kihallgatása során kiderült, hogy

Georg Elser a merénylet színhelyének legpontosabb tervrajzával rendelkezett

és bűnös munkáját a legnagyobb pontossággal végezte el. Sokáig tisztázatlan volt a kérdés, hogy miért tért vissza a merénylet a pokolgép elhelyezése után, amikor már a pokolgépet elhelyezte. A merénylet bevallotta, hogy azért tért vissza Münchenbe, mivel úgy értesült, hogy Hitler beszédét későbbi időpontra tette át.

Két angol kapitány elfogatása

A Német Távirati Iroda jelenti: Az Intelligence Service Hágában lévő nyugateurópai központja már hosszabb idő óta megkísérelte, hogy összekülvét szítsón és merényletkeket tervezzen, illetve összeköttetésbe lépjen a részéről fektetlezzett forradalmi szervezetekkel. Az Intelligence Service abban a hitben élt, hogy

az államban, a pártban és a hadseregben ellenzék van, amelynek célja az, hogy forradalmat készítsen elő.

Ilyen körülményektől vezette megbízták a védőosztagok biztosító szolgálatának egyes tisztjeit, lépjenek kapcsolatba ezzel a hágal terrorista és forradalmi központtal. Az Intelligence Service abban a hiszemben, hogy valóban német forradalmár

tisztekkel áll szemben, terveket adott át nekik, sőt hogy állandó összeköttetésben lehessen ezekkel a vélt tisztekkel, rádióadó és vevő készüléket szállított nekik, amelyek révén a német titkos államrendőrség egészen a mai napig érintkezésben volt az angol kormányval.

Best és Stewens kapitányok, akik az Intelligence Service szolgálatában állottak,

november 9-én megkísérelték, hogy Venlonál, Hollandiából német területre jussanak. Közben a rájuk vigyázó német szervek hatalmukba ejtették és fogolyként az államrendőrségre szállították őket. Most vizsgálják felül az elfogatásukról szóló elmentmondó adatokat, hogy még holland, vagy német területen történt-e elfogatásuk. (Dunaposta.)

A német sajtó az Intelligence Service-et okolja

Berlinből jelentik: (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti: Valamennyi német lap hatalmas címek alatt közli a részleteket arról a vizsgálatról, amely végül Elser elfogatására vezetett. Hangsúlyozták, hogy az Intelligence Service az erkölcsi szerzője a müncheni merényletnek. Ugyancsak nagy feltűnést keltett az a hivatalos jelentés, amely Best és Stevens elfogatásáról szól. A lapok közlik az Intelligence Service európai osztályának vezetőiről készült fényképeket.

ANGLIÁBAN NEM ISMERIK BEST ÉS STEVENS KAPITÁNYOKAT

Londonból jelentik: Az angol kormány kedden este a külügyminisztérium útján közölte, hogy semmit sem tud arról a német állampolgárról, akit a müncheni merényletben való részvétel miatt letartóztattak. Hivatalos angol körök véleménye szerint

a német kormány által kedden este kiadott közlemény érthetetlen.

Ez a közlemény ugyanis egy semleges állampolgárról szól, akit azzal vádolnak, hogy bombát helyezett el a müncheni merénylet színhelyén, majd pedig Svájcba igyekezett menekülni. Ugyanez a német közlemény azután arról emlékszik meg, hogy két angol állampolgárt a holland határon elfogtak. Angol körökben ezeket az

angol állampolgárokat nem ismerik és úgy látják, hogy a két letartóztatás semmiféle összefüggésben nincs egymással. (Radiopress.)

ELSER VALLOMÁSA NEM MINDENBEN FEDI A TÉNYEKET

Kopenhágából jelentik: (Rador.) A Politiken című lap berlini tudósítója jelenti, hogy Best és Stevens tiltakoztak a német hatóságoknál letartóztatásuk ellen, az állítva, hogy holland területről rabolták el őket. A Reuter ügynökség értesülése szerint Georg Elser részletes vallomást tett, de az erről kiadott tájékoztatás úgy látszik nem fedi pontosan a tényeket, mert a német rendőrség kedden éjjel felhívta közölt és kérte a közönséget, hogy legyen segítségére a bűnös leleplezésében.

A MERÉNYLŐ SZEMÉLYLEIRÁSA

Bázelből jelentik: Itt úgy tudják, hogy a müncheni merénylet gyanúsítottját, Georg Elsert, november 9-én hajnalban tartóztatták le a határon lévő Konstanz mellett. Elsert egy kis vitortlás-állomáson fogták el, amikor éppen csónakba akart szállni, hogy a Bodeni tavon svájci területre meneküljön. Elser közönséges arcú, fekete hullámos hajú fiatalember. A kedd délutáni német lapok már közölték Elser és a két letartóztatásban lévő angol kapitány arcképét.

Náthaláz fenyegeti Önt! A fertőzés ellen védekezzen **VALDA PASZTILLÁ-val** eredeti dobozban

Telt-múlt az idő. A császár még mindig volt hajlandó fogadni a késő esti órákban és kiüldöttséget. Helyette ismét gróf Bentink és vissza, ezuttal azonban már nem egyedül. Ságában volt Amerongen város polgármestere akinek kíséretében

egy szakasz állig felfegyverzett csendőr is vonult a fogadóterembe.

— Mi ez? — horkant fel magából kikelt ezredes. — Önök így fogadják a külföldi geket?

— Minden tiszteletünk az Egyesült Államok részéről — szólt meg erre a polgármester, — de nyára ezredes ur is egyetért velünk abban az őrizetünkre bízott magas személyiségek nem máról és biztonságáról gondoskodnunk kell. Ezzel a polgármester a fogadóterem tég lakához ment és félrevonta a függőnyt...

Egyetlen pillantás meggyőzte Lea ezredes, hogy titkos terve, amely szerint karhatalom akarta kényszeríteni II. Vilmos császárt együtt való távozásra, hogy őt azután az Amerikai Egyesült Államokban Wilson elnöknek kiszolgáltatva kérésztülvihetetlen!

A kastély sűrű sorokban katonaság zárta körül.

A gépfegyverek csövét a fogadóterem a irányították.

Az amerikai küldöttség úgy távozott rongenből, ahogy oda érkezett.

Csak éppen II. Vilmos császárt nem vi magukkal.

TIZ ÉVI BÖRTÖN

A különös emberrablási kísérletnek utó azután az amerikai expedíciós hadsereg pártitörvényezéke előtt játszódtott le. Lea ezredes nem történt bántódása, épp úgy társainak akik résztvettek a vakmerő kísérletben. Pe tábornok, az amerikai seregek akkori főparancsnoka azonban

keményen megleckéztette a tulbuzgó ezredes és felszólította, hogy a jövőben hasonló próbázásoktól tartózkodjék.

Esztendőnk multak el! Lea ezredes viss Amerikába és hamarosan nyugalomba vonu világháboru utáni óriási arányu gazdasági feladatokkal és alkalmával nagyszabásu üzleti vállalkozást fogott. Így azután súlyos bűnügybe kevel Résztességgel vádolták az Ashville Central bukásának előidézésében s ezért nem kevés mint

tízévi börtönnel sújtották az egykori me katonát.

Luke Lea, az Egyesült Államok hadsere ezredese nemrégiben kitöltötte büntetését. Kéldulva, szükebb hazájában, Tennessee államban mot vásárolt s most oda vonul vissza. A érdeklődését azzal a megjegyzéssel hártot hogy nem óhajtja már többé magára vonni a figyelmet...

Kiszabadult és farmot vásárolt Lea ezredes, aki 1919-ben kishijján elrabolta II. Vilmos császárt

Egy husz év előtti kaland története. Hogyan sikerült megmenteni holland katonáknak a német uralkodót

Newyorkból írják: Megrokkant férfi szabadult ki nemrégiben az észak-karolinai Raleigh város fogdájából: Luke Lea, a volt északamerikai 114. tábori tüzérezred parancsnoka, aki ezredesi rangban a világháboru idején az amerikai expedíciós hadseregben teljesített szolgálatot.

Lea ezredes kiszabadulásával kapcsolatban nem mindennapi történelmi tényre emlékeztetnek az angol és amerikai lapok, amelyek felelevenítik Lea ezredesnek és néhány emberének azt a példátlanul vakmerő próbálkozását, amelynek célja az akkoriban már

Hollandiában tartózkodó II. Vilmos császár — elrablása volt.

Az adatok szerint 1919. január 5-én két amerikai rendszámú hatalmas turaautó indult el Brüsszelből a holland határ felé. A gépkocsikban a következő személyek foglaltak helyet: Luke Lea ezredes, Thomas P. Henderson és Leland MacPhail kapitányok, Ellsworth Brown főhadnagy, Dan Reilly, Owen Johnston, Egbert Haile őrmesterek és Marmaduke Clokey káplár — valamennyien az expedíciós amerikai hadsereg tagjai.

A németalföldi határon villanyárammal telített drótsóvény torlaszolta el az utat és fegyveres őrszólította fel igazolásra az amerikaiakat.

Lea ezredes erre szó nélkül felmutatta a németalföldi királyság brüsszeli követsége által kiállított okiratot, amely diplomáciai utlevél formájában szabad utat biztosított az amerikai tiszti küldöttség és kísérei számára a holland királyság területén.

Őrök rejtelmy marad, hogy mily módon sikerült megszerezni ezt a rendkívül fontos okiratot az elszánt amerikai tiszteknek!

NEGY AMERIKAI TISZT BENTINK GRÓF KASTÉLYÁBAN

Esteledett már, amire a különös jövevények Amerongen határába értek. A városka szélén egy ideig tanácsalanul vesztegeltek, nem ismerve a járást, majd egy arra vetődő járőrelőtől utbaigazítást kapva, hamarosan el is jutottak gróf Bentink hársfák és platánok óráz rejtett kastélyának vasrácsos kapuja elé.

A kapu előtt fegyveres őr állt, hiszen akkoriban már itt időzött a német birodalom volt uralkodója, aki — mint emlékeztetes — országából való távozását után először Bentink grófnál keresett és talált menedéket.

Lea ezredes kemény hangon rászólt az őrre, hogy azonnal nyisson kaput s az a rendjelszabályokkai elborított idegen egyenruhás magasrangú tiszt láttára nem mert ellenkezni.

Igy történt, hogy a négy amerikai tiszt az al-

tisztek kíséretében ugyszólván percek alatt beléphetett a hivatalos vendégek, de különösen külföldiek előtt szigoruan elzárt kastély hatalmas fogadóterembe, ahol a szolgálattelvő parancsörtsizt fogadta őket.

A beszélgetés rövid ideig tartott. Lea ezredes hallatlan hidegvérrel és fölényvel azt az óhaját nyilvánította, hogy

azonnal a volt császár színe elé járulhasson. A parancsörtsizt, akinek sejtelve sem volt arról, hogy az amerikai expedíciós hadsereg tiszti küldöttsége milyen célból jöhetett Amerongenbe, felkérte a jövevényeket, hogy foglaljanak helyet, majd elsiített.

HOLLAND KATONÁK MEGVÉDIK A CSÁSZÁRT

Percek mulva újból megnyílt a fogadóterem tölgyfaajtaja. Elegáns, karcsú férfiú lépett be — maga gróf Bentink, a kastély ura és nyugodt udvariassággal érdeklődött az amerikai vendégek megérkezésének célja iránt.

— Ezt majd a császár öfelségének áruljuk el — hangzott a kurta válasz, mire gróf Bentink kifogástalan udvariassággal meghajolva, megemlítettte, hogy erről majd jelentést tesz magas vendégeinek s addig is szives türelmét kérte az amerikai küldöttség tagjainak.

A gróf távozását után a váratlan vendégek kényelembe helyezték magukat. A kandallóban parázsló tűz, a kellemes meleg, mintha kissé elbágyasztotta volna őket s amikor ismét nyílt az ajtó, a várva-várt császár helyett libériás inas tünt fel, aki ezüst tálcán frissítőket és néhány üveg pezsgőt helyezett az asztalra. Az ut fáradsálmaitól elcsigázott amerikaiak nem sokat kérétték magukat és józúien hozzálátáltak a falatozáshoz.

Angliában biznak egy új Népszövetségben

Londonból jelentik: Butler külügyi államtitkár válaszolt több képviselő kérdésére a népszövetségi tanácsülés elhalasztásával kapcsolatban és kijelentette, hogy az angol kormány továbbra is szimpátiával kezeli a népszövetségi intézményt. Az az ideál, amely arra késztet bennünket, hogy becsülmi tudjuk az együttműködésre irányuló törekvéseket, — mondotta Butler államtitkár — bizonyossá tesz bennünket abban a hitünkben, hogy

a Népszövetség célkitűzéseit valamilyen formában a megvalósuláshoz fognak eljutni

A győzelem után jobb módszereket kívánunk tesíteni a nemzetközi kérdések szabályozására. Le tudjuk vonni a tanulságot a Népszövetség nem kielégítő voltából és főleg a rugalmas hiányoljuk a nemzetközi kapcsolatok terén. (dor.)

A különbség a németek és az oroszok által behajtott Lengyelországban

Rómából jelentik: Az olasz lapok londoni jelentése szerint Sikorszky lengyel miniszterelnök az oroszok előtt kijelentette, hogy nem lát különbséget a németek és az oroszok által megszállt lengyel területek között. Nincs oka feltételezni, hogy a kérdésben az angol kormánynak más véleménye lenne, mint a lengyel kormánynak. (Dunaposta.)

KOPROL

A legjobb csokoládé hashajtó

Anglia megszigorítja a blokádot

A német hivatalos jelentés „kalózkodásnak” mondja az új angol módszert

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda jele Chamberlainnek kedden az alsóházban tett nyilatkozata, amely szerint az angol keresem ellen indított német háború következtében a feltett angol blokádot jogos megtorlás lesz Németekkel szemben és hogy minden német eredetű vagy Németországba irányított szállítmányt meg kell szüntetni.

Az új módszer, mint egyszerű tengeri kalózkodás.

Anglia megkezdte a tengeren az idegen hajók kizárását, ez senkire sem hat majd meglepésszerűen, mert Anglia minden felhasználható módszert mindenkor megsértette a nemzetközi szabályok

repülőgépekről dobják le a rejtélyes német aknákat

Londonból jelentik: (Rador.) A Daily Express írásában szerint a norvég partok katonai őrsége figyelte, hogy német repülőgépekről naponta bombákat dobáltak a tengerre. Ezek a bombák a tenger felszínén úsznak és azazt a veszélyt jelentik, mint az aknák. A bombák súlya 220 kiló.

HERÓSNAP — FOKOZOTT FELDERÍTÉS.

A Havas-ügynökség magyarázatot közöl a többi harcokról. Eszerint a holland határát a svájci határig az arcvonalon semmiféle változás nem történt. A nyugati hadszíntéren a száraz hideg idő beállott és a fagy keményre tette a terepet. A harci tevékenység csak egészen csekély volt, de annál élénkebb volt a repülőtevékenység, felhasználva a keddi szép napot. Ezek a német bombavető repülőgépet a határ mentén lelőttük.

Egy német felderítőt az angol repülőgépek elhódították meg és ez a repülőgép a tengerbe zuhant.

Német repülők Scapa Flownál

A német véderőparancsnokság hivatalos jelentése a következő: A nyugati arcvonalon egyes helyeken csekély tüzéri tevékenység volt. November 21-én légi haderőnk ismét felderítést végeztet az angol birodalom területei felett. Repülőgépek eközben eljutottak a Scapa Flowig. A francia területek felett a felderítés ezúttal Dél-Franciaország ellen irányult.

A francia nagyvezérkar jelentése szerint az a francia semmi említésre méltó esemény nem történt.

FRANCIA HARCTÉRI JELENTÉS.

A francia hadvezetőség november 21-én este az alábbi jelentést adta ki: A Saartól és a Vogé-ektől keletre élénk tüzéri harc volt. Mindkét oldalon a repülőgépek tevékenységét fejtették ki. Egy ellenséges felderítő gépet vonalaink mögött lelőttek. Két vadászgép harc következtében lángokba

Német-holland kölcsönös tiltakozás

Brüsszelből jelentik: A berlini holland követ délután jelentette a külügyminisztériumban a tiltakozást amiatt, hogy német repülőgépek több alkalommal elszálltak holland terület felett. A tiltakozást a holland kormány elutasította. A belga távirati iroda, amely

lyokat és kihasználta erejét a gyöngébbekkel szemben. Ez az angol intézkedés elsősorban a semleges érdekeket sérti. (Rador.)

CHAMBERLAIN A MÁGNESES AKNAKRÓL.

Londonból jelentik: Chamberlain miniszterelnök alsóházi beszédének befejezése után Miss Wilkinson azt a kérdést intézte hozzá, vajjon véleménye szerint a legutóbbi napokban elsüllyedt hajók a mágneses aknák alkalmazása következtében jártak-e szerencsétlenül. Chamberlain a következő szavakkal válaszolt:

— Ez olyan kérdés, amelyre teljesen pontos nyilatkozatot tenni nem lehet. (Rador.)

hant. A felderítés az arcvonalon tovább folyt, különösen a Blies-folyó környékén. A németek 150 milliméteres lövegei kezdik átvenni a 75 milliméteres lövegek szerepét. Ezekre a tüzelésekre a francia tüzérseg is hasonlóan válaszolt. (Rádiopress.)

LEZUHANT „REPÜLŐ IRON”.

Londonból jelentik: Az a német repülőgép, amely kedden délelőtt elsüllyedt, egy kétmotoros Dornier 17 típusú bombavető és felderítő volt, amelyet a „Repülő iron” néven ismertek. Amikor a brit partok felé közeledett, három angol portyázó géppel találkozott és nyomban megindult közöttük a harc. Az angol repülőgépek közeledésére a német gép hirtelen leereszkedett, mert így akart elmenekülni. A három angol gép elvált egymástól és löni kezdte a német gépet. Egyszerre hatalmas füstfelleg tört elő és

a német repülőgép lezuhanva eltűnt a tengerben.

Scapa Flownál

ban zuhant le. Valamennyi gépünk sértetlenül visszatért. (Rador.)

Egy német hajó legénysége süllyesztett el

Londonból jelentik: Graigawan lord ir miniszterelnök kedden Londonba érkezett és kijelentette, hogy sok ir önkéntes jelentkezett felvételre az angol hadseregbe. Közölte azt is, hogy Északírország teljesíteni fogja kötelességét éppúgy, mint a birodalom többi országa. (Rador.)

Londonból jelentik: A Tarmkini Maru japán gőzös valamennyi utasát és a személyzetet valamennyi tagját megmentették. (Rador.)

AKNÁBA FUTOTT EGY OLASZ GŐZÖS.

Londonból jelentik: A Fianona nevű 6.660 tonnás olasz gőzös Anglia délkeleti partjai közelében aknába ütközött. A súlyosan megsérült hajó még nem süllyedt el és számos vontatógőzös igyekszik valamelyik kikötőbe szállítani.

a hirt közli, azt állítja, hogy a hágai német követ közölte a holland kormánnyal azt a körülményt, hogy holland repülőgépek repültek német terület felett. Mindkét kormány megígérte, hogy kivizsgálják a részleteket. (Rador.)

A blokádot és az aknákat tönkreteszik a hajózást

Rómából jelentik: Chamberlain angol miniszterelnök keddi alsóházi beszéde után az olasz lapoknak az a véleményük, hogy

a háború most már erőteljesebbé válik. Diplomáciai körök véleménye szerint a semleges tiltakozni fognak a tengeri blokádot és az üszőaknák használatát ellen, amelyek

teljesen tönkreteszik a semleges hajózást. Az olasz lapok közlik a Berliner Nachtausgabe cikkét, amely szerint a hajózásnak Anglia felé vezető útja egyúttal a halál felé vezet.

A Stampa című római lap egész sor német cáfolatot közöl. Ezek szerint Berlinből hivatalosan megcáfolják, hogy Neurath báró, a cseh-morva protektorátus vezetője, Berlinbe utazott volna, hogy ott jelentést tegyen a prágai és cseh-országi eseményekről. Cáfolják azt is, hogy német katonai küldöttség érkezett volna vissza Törökországba.

Megállapítják, hogy a visszatért németek a török hadseregben, mint magánosok szolgáltak, oktatóként. Cáfolják azt is, hogy Göring vezértábornagy feleségének gyermeke született volna.

Göringné nem néz anyai örömeik elé és nem is volt az utóbbi időben Laussaneban. Végül pedig cáfolják, hogy a német-román kereskedelmi tárgyalások megszakadtak.

Megtörpedőztak egy angol cirkáló Scapa Flowban

Newyorkból jelentik: A Newyork Times feltűnő helyen közli azt a bizalmas jelentést, hogy német tengeralattjáró megtörpedőzta a 10.000 tonnás Belfast nevű angol hadicirkálót, amely a Firth of Forth kikötőben horgonyzott.

Londonból jelentik: Az északnyugati ir partok mentén elsüllyedt a Delfin nevű angol halász gőzös, majd rövid idő múlva ugyanezen a környéken a Thomas hajó is. A két hajó legénységét megmentették.

158 ezer angol katona van Franciaországban

Londonból jelentik: Hore-Belisha angol hadügyminiszter szerdán az angol alsóház ülésén beszédet mondott, amelyben foglalkozott a katonai helyzettel.

Nagy elismeréssel szólt a lengyel csapatokról.

A lengyel katonai egységek nagyban megkönnyítették a francia hadsereg egyes osztagainak összpontosítását és időt adtak az angol csapatoknak is, hogy elfoglalják állásaikat. A lengyel haderő különben további szervezés alatt áll.

— Legutóbbi beszámolóim idején a Franciaországban állomásozó angol haderő létszáma 158 ezer fő volt, azóta minden héten ötezer fővel emelkedik ez a szám. Tavaszra sokkal jelentősebb angol hadsereg fog a francia haderő segítségére állni, mint amilyen 1914-ben volt. A szám mindaddig növekedni fog, amíg arra szükség lesz.

HERESTI URADALOM FAISKOLÁI Posta: Budesti, Ilfov megye

Kérje az illusztrált díjtalan árjegyzéket a legtermékenyebb gyümölcsfákról, a legkiválóbb szőlővnyegekről, a legszebb virágokról és más növényekről.

Muti, Olaszország nemzeti hőse

A fasiszta-párt új főtitkára már tizenöt éves korában résztvett a világháborúban, majd harcolt Abessziniában és Spanyolországban

Rómából írják: Az olasz „örsgérváltás” a nemzeti életnek csaknem minden ágában új emberekre bízta az állam hajóját. Mussolini szereti időnként kicserelni munkatársait, részben azért, hogy a fasiszta megújulás egyetlen részletében sem merevedjék meg, részben azért, hogy a feltörekvő ifjúságnak állandó helyet biztosítson. A fasiszma az ifjúság forradalma, a Giovinezza, az ifjúság himnusza.

Igy történt a mostani örsgérváltásnál, hogy a párt eddigi főtitkára, Achille Starace, megvált eddigi állásától. Utóda Ettore Muti azok közé a hősök közé tartozik, akik a háttérben maradtak, amikor a dicsőségről és innepeltetésről volt szó, de egy pillanatra sem haboztak vértüket és életüket áldozni akkor, amikor a haza áldozatát követelt.

A világháború kitörésekor Ettore Muti még gyermek volt. Még nem volt tizennégy esztendő, amikor megszökött a szülői házból, Ravennából, hogy meg se álljon a harctérig. A csendőrök hamarosan felfedezték a kis szökevényt és hazavitették szüleihez. Mutinak azonban nem ment el a kedve a kalandoktól. Ujra meg újra megkísérelte, hogy felvegyék a hadseregbe. Végre elérte hő vágyát. Besorozták a 6. gyalogezredbe, mint egyszerű köz-katonát.

15 éves korára már őrmester lett, soronkívül léptették elő, kiválóan bátor magatartása miatt. Egy éjjeli rajtaütés alkalmából, amikor kevesedmagával hősiesség után visszaverte az ellenség támadását, kitüntetés is akasztották a gyermek mellére.

„A KIS FELKELŐNEK — A NAGY FELKELŐ”

Azután vége lett a háborúnak, de a harc Muti és társai számára folyt tovább. Ő ezután is megtalálta azt a helyet, ahol bátorságával szolgálatokat tehetett Itáliának. Ebben az időben történt, hogy D'Annunzio, nem nyugodván bele Fiume elvesztésébe, katonáival megszállta az egykori magyar kikötővárost. Muti természetesen seregében volt. „Gim”-nek becézték társai és följebbvalói, akik hamarosan megszerették vitézségét és egyenes jelle-

mét. Még most is őrzi egykori vezérének, a poeta Gabriele D'Annunziának egyik kötetét, a „Fuoco” címűt, amelybe a költő a következő dedikációt írta be: „Gim Mutinak, a kis felkelőnek, a nagy felkelő, Gabriele D'Annunzio”. Több sikeres összejutásban vett részt Fiumében és amikor egyszer D'Annunzio azt a parancsot adta neki, hogy kerítse hatalmába egy élelmiszerekkel és nyersanyagokkal megrakott gőzöst, amely valahol az isztriai partok közelében rejtőzködik, egyszerűen csak azt válaszolta: Igenis. Másnapra Gim és néhány társa

elfogták a hajót és a zsákmányt beszolgáltatták a parancsnokságon.

Amikor a felfordulás éveiben megkezdődött a nagy küzdelem a fasiszták és kommunisták között, Muti gondolkodás nélkül a fasisztákhoz csatlakozott. Több uccai harcban vett részt, rövidesen egy különítmény parancsnoka lett és néhány sikeres akciót vezetett. Ekkor 18 esztendő volt. Többször esett a rendőrség fogságába, de sem a börtön, sem az internálás nem törték meg. Ellenkezőleg. Csak még nagyobbra fokozták ambícióit, még magasabbra tűzelték lelkesedését. Mindig az elsősorban harcolt az új eszmékért, amely hite szerint Olaszország egyetlen útja volt. 1921 május elsején Ravenna fasiszta pártjának vezetője lett. 1922 júliusában részt vett egy ütközethet, amelyben tizenkettedmagával visszaverte egy 28 főből álló kommunista csoport támadását. A csatának 16 halottja és több mint húsz sebesültje volt. Résztvettek benne a mai fasiszta Itália legnagyobbjai, Teruzzi, (aki ugyan-csak a mostani örsgérváltásban lett Afrika minisztere), Balbo (Libia fő kormányzója) és Grandi, a volt londoni nagykövét és jelenlegi igazságügyminiszter. A letartóztatás elől Muti Dél-Itáliába szökött, a kommunisták pedig véres bosszút esküdtek ellene. Még ugyanaznap este kitért az általános sztrájk, amely forradalommal fenyegette az országot. De már késő volt. Néhány hét múlva Mussolini véghez vitte a Marcia su Romát és eldöntötte a küzdelmet.

Muti vitézül harcolt Abessziniában

Gim Muti húszéves volt akkor. A Duce oldalán masírozott be Rómába és a fasiszta milícia tisztje lett. Mussolini megcsinálta hatalmas reformját és Muti, a kard embere, a békében is tevékeny részt vett az ország újjáalakításában. De amikor kitért az abesszini háború, az első között volt, akik jelentkeztek és akik elutaztak Afrikába. Ekkor már a hadsereg hadnagya volt és a repülőkhöz osztották be. Itt is több hőstettet vitt véghez, amely számtalan kitüntetéshez vezetett neki. Végül a nagy aranyérmét is megkapta, a legnagyobb olasz harctéri medálját. Híres volt róla, hogy ahol a legnagyobb volt a veszély, ott tűnt fel mindig repülőgéppel. A tengertől egészen végig a nagy sivatagon arabok, dancalok leselkedtek és az előnyomuló hadseregnek úttalan utakon kellett átvernie magát, víz nélkül, élelmiszer-utánpótlás nélkül, 60—65 fok melegben, árnyékban. Közben minden lépésnél ellen őlködött. Az afrikai hadjárat alatt nem kevesebb, mint

45 felderítő repülést végzett.

Több légháborúban is részt vett, amelyekből mindig győztesen került ki. Amba Aradam fölött gépe súlyosan megsérült, de Muti nem tért vissza, mielőtt rábizott feladatát el nem végezte. Amikor a

győztes Badoglio tábornok hosszú ellenállás után végre bevonult a meghódított fővárosba, Addis Abebába, Muti és Ciano kapitány, a mostani külügyminiszter voltak az első, akik bemasíroztak. Velük volt Mussolini két fia is, Bruno és Vittorio, továbbá Pavolini, az újonnan kinevezett sajtóminiszter.

AZ ELSŐK KÖZÖTT MENT A SPANYOL HARCTÉRERE.

Amikor kitért a spanyol háború és Franco tábornok segítséget kért a Ducétól, az

Mutit küldte el és századossá nevezte ki.

Ő utazott el az első olasz bombavetővel Marokkóba, 1936. augusztusában. Ettől kezdve végigküzdötte Franco oldalán az egész spanyol hadjáratot és több, mint 400 győzelmes akcióban vett részt. Katonái imádták. Különösen kitüntette magát egy alkalommal, amikor géppel eredményesen bombatámadást intézett a köztársaságiak hajóhada ellen és számos ellenséges cirkálórt sikerült elsüllyesztenie. Tíz bombatámadást intézett Cordova ellen és itt ismét az első között volt, akik bevonultak a meghódított városba. Muti vezette a nagy és döntő támadást az Alcazar ellen is. Részt vett a Madrid elleni összes támadásokban.

ÁGYBA REKAMIEBA

Epeda

10 ÉVI JÓTÁLLÁS...BRATCAJUDBIŃOR

Ez év áprilisában tért haza, Madrid meg-tása után. De nem volt sokáig maradása. Amikor olaszok megszállták Albániát, ő a győztes csapat elött ment be az országba. Tíránát ő maga fog el három társával, egy autóval és egy gépfegyvel. A királyi palota elé érve, leugráltak az autóról felállították a gépfegyvert és a palotaőrség és tonák azonnal megadták magukat. Az olasz csapatok másnap érkeztek.

Ma Ettore Muti, a „kis Gim” a fasiszta párttitkára. Mellén ott ragyog a nagy arany medál spanyol katonai érdemkereszt, a spanyol nagykeresztje, három dicső elismerés, hat érem, egy bronzérem, öt kereszt és a Marc Roma emlékérmé.

Megszervezik a munkanélküliek védelm

Hatósági kantinok a munkanélküliek élelmezésére.

A munkaügyi minisztérium módosított munkanélküliek segélyezésére vonatkozó évi december 12-iki általános utasításokat újítások úgy a munkaügyi vezérfelügyelő mellett, mint az összes felügyelőségek és ügyelőségek mellett alakulnak meg a munkanélküliek bizottságai. Azonban olyan helyeken, ahol bizottságokat kell alakítani, ahol nem munkafelügyelőség, azonban jelentős munkanélküliek mutatkozik az ipari, vagy a kereskedelmi életben. A bizottságokat külön mini rendelet alkotja meg. A helyi bizottságok ke a munkafelügyelő, vagy megbízottja. A kári teendőket a munkafelügyelőség, a más helyi intézmény tisztviselője végzi. A bizottságok hetenként legalább egyszer üléselesek tartani. Érvényesen akkor határoznak, ha a tagok felénél legalább eggyel megjelenik. A határozatokat jegyzőkönyvben foglalják és egyik példányukat fel kell tenni a központi bizottsághoz.

A helyi bizottság a munkanélküliek lenőrző hivatalát állít fel. Minden segély helyszíni vizsgálat tárgyává teendő. Ezek a kutatásokat az iroda hivatalnokai és a munkafelügyelőség tisztviselői végzik, csatlakozva hozzájuk az alkalmazotti céhek, a kereskedők kamarák és az Ugir megbízottai.

A helyi bizottság rendelkezésére élelmiszer és egyéb segélyanyagok állanak egy fiktív raktárfőnök kezelése alatt, akit a munkafelügyelő a tisztviselők közül nevez ki. A munkanélküliek központjaiban

a közigazgatási hatóságok vezetőivel és mezési kantinokat állítanak fel, ahol a munkanélküliek és családjuk étkezhetnek.

Ha az illető helyen vannak egyéb köz-, vagy gánintézmények által fenntartott élelmezési lységek, népkonyhák, a helyi bizottság ról gyehetnek ezekkel az ellátásra. Ahol nagy tömegű munkanélküliek vannak, ott esetleg egyes vendéglők me lehet bízni, hogy utalványra élelmet nyadjanak a munkanélkülieknek. A helyi bizottság tagjai a munkafelügyelő, az alkalmazotti (három vezető tagja, az Ugir két megbízottja és egy kereskedő főnök, akit a kereskedelmi kára jelöl ki.

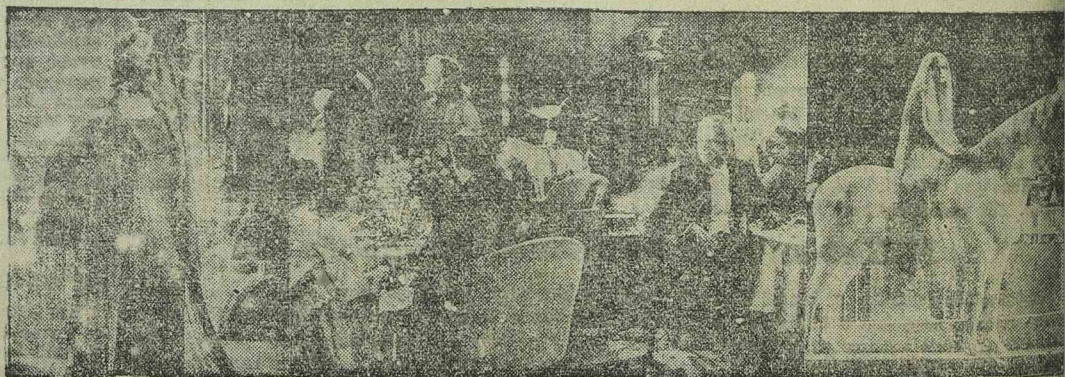
CORSO-MOZI

Gyönyörű színes film.

**Egy nő, aki
pofonokat kap**

Főszerepben: Frederic March és Carole Lombard.

Aktuális Metro-híradó.

HIREK

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

TELEFON

10 és este 9 óra után 28-15.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottnak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Munkásoknak, közhivatalosoknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

SZERKESZTŐ:

Fuchetich Endre dr.

A két kis csavargó

Mint két kis berzenkedő kakas állt szemben egymással. Mindegyikben magasan lobogott a harci kedv. Alig arasznyira volt egymástól a két vézna test, amelyet rongyos és foltokkal tarkított ruha takart. Olyanok voltak ezek a kabátok és nadrágok, mintha darabka foltokból szabták volna ki és varrták volna össze. A szemek összevillantak és a hidegtől kékre csipett ökleikkel egymás orra előtt hadonásztak. A járőkelők is figyelmesek lettek a jelenetre és a két furcsa figura kakaskodása olyan komikus volt, hogy mindenkinek mosolyra húzódtott az arca. A két veszekedő mellett még egy harmadik fiúcska állt, aki fiatalabb lehetett amazoknál. Öreges komolysággal figyelte a veszekedést és jóakarátú semlegességet áruolt el, amikor egy-két lépést visszahúzódtott a szóharcban álló ellenfelektől. Ki tudja, min vezettek össze? A szembenálló két kis csavargó azonban roppant komolyan találta az okot. A két fiú hangja egyre élesebb lett és a feleselés már-már komoly kéztusává fajult, amikor az eddig csendes szemlélő harmadik ugyancsak izgatott hangon hirtelen közbeszólt:

— Te, ez nem érti, hogy mit mondsz, mert ez nem tud magyarul...

Ez annak a fiúnak szólt, aki magyarul visított, míg a másik románul válaszolt. Ez a közbeszólas kiközentette a két veszekedőt a haragos hangulatból. Egy pillanatra döbbenet csend támadt, aztán megszólalt az egyik fiú magyarul:

— Nem tud magyarul? De én tudok románul...

Ezt a kijelentést azután román nyelven olyan válogatott kifejezések követték, hogy a járőkelők, különösen a hölgyek pánikszerű gyorsasággal menekültek a közelből. A románul beszélő fiú sem hagyta magát és ő is ugyancsak válaszolt. A mikor azután kimerült a szókincsük, elmulott a haragjuk is. Ezt megérezte a harmadik is és diplomáciai éleslátással békét közvetített közöttük ezzel a kijelentéssel:

— Hagyjátok már abba, mert ebből úgy sem lesz már verekedés. Inkább szerezzünk valahonnan pár leit sült gesztenyére...

A két szembenálló fiú nyomban elfogadta az ajánlatot és néhány perc múlva már három különböző helyen hangzott fel a fiúk hangja:

— Kérek néni egy leit... (Kafer).

— Prágában beszüntették a rögtönítelő bíráskodást. Prágából jelentik: Nagyprága területén és egyes politikai közigazgatási kerületekben a rögtönítelő bíráskodást megszüntették, tekintettel arra, hogy Prágában teljes a nyugalom, semmiféle újabb rendezés nem történt és a lakosság békésen végzi munkáját.

— A Skoda-művek új típusú ágyút gyártanak. Brüsszelből jelentik: A Havas távirati iroda jelentése szerint a pilseni Skoda-művek hat darab 470 milliméter kaliberű ágyút gyártanak, amelynek lőtávolsága igen jelentős.

— Ribbentropot a Lenin-renddel tüntették ki. Stockholmból jelentik: A Havas-iroda jelentése szerint a Svenke Dagblad azt írja berlini híradás nyomán, hogy a szovjetországi kormány a Lenin-renddel tüntette ki Ribbentrop német külügyminisztert.

— Új kormány alakult ki Litvániában. Kaunasból jelentik: A napok óta tartó litvániai kormányválság befejeződött és Merkist neveztek ki miniszterelnöknek. Külügyminiszter Urbsys, hadügyminiszter Misteitis, belügyminiszter pedig Skucas tábornok lett.

november 23
Csütörtök
Kelen, Amfi

Vespasianus római császár táborában ment, behódolt neki. A római táborban végigélte Jeruzsálem ostromát és pusztulását. Később Rómába került, ahol mint római polgár élt. Több történelmi könyvet írt. Leghíresebb munkájának címe a zsidók háborúja és hét kötetből áll. Husz könyvben ezenkívül megírta a zsidók részletes történetét.

1456. november 23-án találkoztott Temesvárott V. László magyar király Hunyadi János özvegyével, Szilágyi Erzsébettel. A két fiát aggódó anyának megígérte, hogy gyermekeit nem fogja bántani és erre a temesvári Hunyadi-kastély kápolnájában megesküdött. Esküjét azonban nemsokára megszegte, mert Hunyadi Lászlót, Hunyadi János idősebbik fiát Belgrádban elfogatta és a budai várban kivégeztette. A kisebbik fiút, Mátyást pedig magával vitte Prágába. A megszegett eskü után pontosan egy esztendővel, 1457. november 23-án V. László hirtelen meghalt. A nép ebben Isten büntetését látta. Valószínű, hogy a csehek megmérgezték.

Hátfás! A

DIANA

lemosás valóságos jótétemény!

— Váltható tengelyű vasúti kocsikkal bonyolították le a német-orosz teherforgalmat. Dorpmüller német közlekedésügyi miniszter a megszállott keleti tartományokban végzett szemléje után a következőkben változta a szóbanforgó területek közlekedési problémáit. A Visztula-Dirschau hidjának helyreállításával egyidejűleg, amely a Keletporoszország felé irányuló közvetlen forgalmat biztosítja, a közlekedés Felsőszilézia és Gotenhaven (Gdingen) között is helyreállt. Ezt a vasútvonalat elsősorban a skandináviai export szempontjából nagyfontosságú szénzállító vonatok veszik igénybe. Oroszországot a Kowno-Dünaburg-smolenski és a Posen-Kutno-Varsói vasútvonal köti össze Németországgal. A szélesebb kerékű orosz vágányokról a német sínre való áttérést és ennek fordítottját elegendő számú cserélhető tengelyű kocsik teszik lehetővé. Ez a német-orosz gazdasági kapcsolatok elmélyítése szempontjából rendkívül jelentős körülmény. A Lembergen keresztül Romániába irányuló forgalom számára tavasszal elkészül az új lemergi hid.

— Zenekari hangverseny a Siegfried-vonalban. Németország kulturális élete a Westwall mögött is a szokott, régi mederben halad. A Badisches Staatstheater Karlsruhe-ban, a manheimi Nemzeti Színház és ennek kamaraszínháza, Freiburg város színpadjai, a pforzheimi és heidelbergi városi színházak mind programszérien tartják meg előadásait. Közvetlenül a háborus zónán belül is élénk művészi tevékenység folyik. A solingeni városi zenekar például jelenleg a nyugati front különböző helyein nyolc hangversenyt ad a Westwall katonáinak.

— Az országőrök szombaton a hivatalokban dolgoznak. A pénzügyminiszter közölte a pénzügyigazgatósággal, hogy az országos strajer vezetőséggel történt megállapodás értelmében szombaton, a strajerek részére fenntartott iskolai napon, a helyi parancsnokságok beosztása alapján az arra alkalmas strajerek a különböző állami hivatalokba lesznek kirendelve munkára. A rendelkezés célja az, hogy megismerkedjenek a hivatalok munkáival, mert bármikor bekövetkezhető mozgósítás esetére törvényes intézkedés áll fenn arra, hogy a bevonult tisztviselőket alkalmas strajerek helyettesítsék.

— Elutazott Londonból a török katonai misszió. Londonból jelentik: Orbay tábornok és a török katonai misszió tagjai kedden délután elutaztak Londonból. Hír szerint egy másik török misszió utban van, hogy megtárgyalhassák azokat a gazdasági és pénzügyi kérdéseket, amelyek a két országot érdeklik.

— Bucurestiben 15 centiméteres hó van. Bucurestiből jelentik: Az elmúlt éjszaka a fővárosban lehullt hó 15 centiméter vastagságot is elért. A hókaparó gépek működésbe léptek. Az egész országban a hőmérséklet lényegesen csökkent, sok helyen nagy hóesés volt. Predealban háromnegyed méter vastag a hóréteg és szerdán reggel az első síelő is megjelentek. Az északi pályaudvarra a vonatok késéssel érkeztek, így a máramarosi gyors két óra késéssel futott be, de nagy késése volt a nagyváradi és chisinaui gyorsvonatoknak is.

— Véglegesen rendezik a magyarországi du-alapítvány ügyét. Budapestről jelentik: Csáky István külügyminiszter a képviselőház di ülésén benyújtotta a Goszdu-alapítvány végleges rendezése tárgyában Bucurestiben 1938. szeptember 15-én kötött megállapodás beikélyezését előző törvényjavaslatot. A világháború előtti alapítvány főleg tanulmányi ösztöndíjak folyósására szolgált. Az alapítvány egyes rendelkezéseit következten felmerült annak szükségesnek látni, hogy a mai Magyarországon területén maradt román keleti románok számára, ennek az alapítvány román állam részére való visszaszolgáltatása egy új alapot létesítsenek. Ezért a megállapodás gondoskodik arról, hogy Románia ennek az alapítványnak a céljaira a mai Magyarországon élő görög keleti románok számára megfelelő mértékben bocsásson a magyar kormány rendelkezésére (Dunaposta).

— A iasii egyetem elsőéves orvostanhallgatóit kizárták, mert nem szereztek hullát. Iasiból jelentik: A iasii egyetem orvosi fakultásának dékánjának lamennyi első éves zsidó egyetemi hallgatót kizárt a rendelte el, mert ezek november 15-ig nem tartak a boncoláshoz szükséges holttestet szerzők hét nap folyamán ebben az ügyben tanári referencia volt, amely a dékán intézkedését egyáltalán jóváhagyta. Összesen 32 olyan első éves hallgató nevét törölték az egyetemi anyakönyvből, kiket a legutóbb megtartott vizsga eredményeiben nem írtak be. Ugyanekkor a tanári konferencia határozta, hogy figyelemztetést intéz a másodéves zsidó hallgatókhoz, hogy amennyiben 15 napon belül nem szereznek holttesteket, úgy az egyetemről is kizárják.

Karácsonyi játék

szükségletéről legjobb már gondoskodni

Moravetz könyvkereskedés

— Oriási vihar dühög a palesztinai közelében. Hafából jelentik: A Földközi-tenger dühögő vihar következtében a palesztinai közelében az Ardel Rahman egyiptomi és a nevű palesztinai hajó szerencsétlenül járt. A hajó személyzetének két tagja vízbefulladt, a bit megmentették.

Mozi

Harald Paulsen,

az UFA-nak Psilanderre emlékeztető férfiszépe, csaknem minden nagyobb filmben szép szerep jut

MŰSOR:

Csütörtök, november 23.

APOLLO: Sabotage (francia film).
CAPITOL: Pletykálnak Jaquellnéről (német film.)
CORSO: Egy nő, aki pofonokat kap (amerikai film.)
SCALA: Pasirita (német film.)

Elsőrendű, jólizetett szobabáznőt

a legjobb referenciákkal, keres nagy női szabóság Bucarestben. Részletes írásbeli ajánlatokat Agentia de Publicitate, D. Adania, Str. Carol No. 92. „Cupezu“ jelige alatt kérünk.

Két milliós sikasztás egy bucarestli iskolanevelésből jelentik: A nemzetnevelésügyi minisztérium az ügyesség tudomására hozta, hogy az iskola mellett működő gyakorlati gimnáziumban álló leles visszaélést fedeztek fel. A visszaélés intézet négy tisztviselője követte el. A vizsgálat megindult.

Anglia elismeri Olaszország balkáni érdekeit. Londonból jelentik: A Times jelentése szerint a római híradás nyomán közli, hogy az angol konzul elutasította az olasz fővárosból érkező követeléseket. Ez azt jelenti, hogy Anglia elismeri Olaszország balkáni érdekeit.

A magyar földbirtokreform tárgyalása. Bucarestből jelentik: A magyar felsőház ma kezdte tárgyalni a földbirtok politikai reform javaslatát. Az ülésen Purgly Emil a javaslatot kritizálta. Bethlen István gróf több módosítást indított, amelyet az előzetes bizalmas értekezlet felsőház tagjai is magukévá tettek.

Cunescu miniszteri vezérigazgató temesvári feladása. Cunescu Stavri, a munkügyi miniszter vezérigazgatója Temesvárot tartózkodott, ahol az alkalmakkal a munkakamara ideiglenes bizottságának, valamint az egyes céhek képviselőinek részében rendkívül nagyfontosságú előadást tartott. Az új tanácsotthon palotájában a céhek jelenlétében, azok rendeltetéséről és ezzel kapcsolatban a munkügyi miniszter nagyszabású előadását hallgatták meg. Hangzott, hogy a céhek létezésével szemben a dolgozó tömegek helyzetén kívánt javulást. Az egyes temesi céhek megjelent képviselői kérdéseire Cunescu vezérigazgató részletes felelőssel szolgált és ismételt hangzott, hogy a céhtörvény szabályozza a munkaerő és munkaadó közötti viszonyt és egyben hozzásegít a céhek és ellentétek kiküszöböléséhez. Cunescu vezérigazgató általános tetszést keltettek és Rosca Gheorghe munkakamara elnök kérésére ígéretet tett arra nézve, hogy a temesi kérelmeket a munkügyi miniszter részben fogja megvalósítani.

Bánsági esküvők. Hepp Miklós szombolyai ügyvéd házasságot kötött Reichart Évával, Reichart János szombolyai földműves leányával. A házasság a pártszervezet iskolatársai, Kernweisz Konrad és a temesvári zárda hitoktatója, eskette meg. A közönségben két díszes esküvő volt. Gottschall György, tekintélyes földbirtokos Mihály nevű fiát vezette. Két napra reá Decker Károly, földműves leányát. Két napra reá Decker Károly, szombolyai Decker-kalapgyár társigazgatója házasságot kötött Bauer Iluskával, Bauer Mihály gróf földbirtokos leányával. Mindkét esküvőt Hauszreich segédlelkész végezte. Vidám ünnepi lakozást fejezték be a frigykötéseket.

Hat hónapi fogház vanília-csempésztés miatt. Brach Abraham címére nemrégiben húsz csomag érkezett a temesvári postára. A csomagból vaníliaillat áradt és ezért felmerült a gyanú, hogy abban csempésztett vanília van. Brach Abrahamot értesítették a csomag megvizsgálásáról, egyben felszólították, hogy azt a postán bontsa ki. Amikor a csomagot felbontották, kiderült, hogy a postatisztviselő gyanúja jogos volt, mert abban valóban vanília volt, amelyet Brach felesége és leánya Máramarosban adtak fel. A további vizsgálat azt is megállapította, hogy a vanília csempésztésről került az országba és ezért úgy Brach Abraham, mint felesége és leánya a temesvári törvényszék elé kerültek, amely csempésztés miatt Brach Abrahamot hat hónapi fogházra ítélte, míg feleségét és leányát egy-egy hónapi fogházbüntetéssel írtotta. Ezenkívül az árut lefoglalták és Brach Abrahamot 9000 lei vámmilleték megfizetésére is kötelezték.

Új görög katolikus kanonok. Balan Ioan dr. lugosi görög katolikus püspök Poca Ioan aradi görög katolikus főesperest kanonokká nevezte ki. Az új kanonok felavatása a lugosi püspöki székesegyházban nagy ünnepséggel került megrendezésre. Poca Ioan a krassómezei Ramona ment végbe. Poca Ioan a krassómezei Ramona községben született, a gimnáziumot Lugoson végezte. Balázsfalván, a teológiát pedig a temesvári görög katolikus hittudományi főiskolán végezte.

— ROZSASZÜRET című regényünk lapunk mai számából helyszüke miatt kimaradt.

(—) A jegyzők kívánságai. Ciupe Gheorghe dr. királyi helytartósági vezértitkár tegnap fogadta a temesi tartomány öt megyéjében működő jegyzői egyesületek vezetőit. Megjelentek: Lighezan Alexandru dr. a temes megyei, Popa Gheorghe az arad megyei, Pap Ioan a szörény megyei, Pascu Adam a krassómezei és Vasiu Romulus a hunyad megyei jegyzőegyesület részéről. A küldöttség terjedelmes emlékiratot adott át, amely a jegyzői kar különböző kívánságait tartalmazza. Kérték, hogy a jegyzők továbbra is képezhetők végrendeleteket és egyéb okiratokat, amelyek megszerkesztése nem ellenkezik az ügyvédtörvénnyel. Annak a kívánságuknak is kifejezést adtak, hogy a Nemzeti Ujjászülés Arcvonalának egyenruháján a jegyzők olyan jelet viselhesse, amely képzettségüket jelzi és így megkülönböztethető legyenek az alsóbb rangú hivatalnokoktól. Ciupe dr. vezértitkár megígérte a jegyzők jogos kívánságának teljesítését.

(—) A prefektus a tanítók hivatásáról. A temes megyei iskolaszék tegnap délelőtt Popovici Virgil ezredes-prefektus előadása alatt ülést tartott. A prefektus ez alkalommal nagy beszédet mondott, amelyben a tanítóság feladatait vázolta. Rámutatott arra, hogy a tanítóknak nemcsak az iskolában kell oktatási kötelességüket teljesíteni, hanem az iskolán kívül, mint az általános művelődés, a kultúra és az egészségügy apostolai is működjenek serényen. Bosica Pavel tanfelügyelő, valamint az egyes helyettes tanfelügyelők jelentései után az iskolaszék elhatározta, hogy a megye területén éniülőfálben lévő iskolákat rövid időn belül befejezteti.

(—) Józseffalvára. A leégett Józseffalva föl építésére a Déli Hírlap kiadóhivatalához újabban a következő adományok érkeztek: Cooperativa Timis 500, a református templomban rendezett ünnepség jövedelméből 450, Bakos János 200, iskolás gyermekek zsonnapénze 90, Varga Jánosné 50, összesen 1290 lei. Gyűjtésünk ezzel 74.890 lei. További adományokat elfogadunk és a Déli Hírlapban nyugtázzunk.

Özvegy Kűchler Gyuláné temetése

Temesvár katolikus és magyar társadalmának ószinte részvételével a helyszüke miatt délután örök nyugalomra özvegy Kűchler Gyuláné, született Hilt Hermin, a pozsonyi ítéltábla egykori elnöke özvegyének földi maradványait. A temetés a belvárosi temető Schlauch-kápolnájából ment végbe és a díszes ravatalon nyugvó koporsó körül a családtagokon és rokonokon kívül a magyar társadalmi és jótékonyági egyesületek képviselői nagy számban jöttek el, hogy az elhunyt nagyszabású utolsó útjára elkísérjék. Ott voltak a Magyar Nőegylet, a Magyar Leányegylet, a Misszió, a Katolikus Nőegylet küldöttségei, a székely leányok zászlójukkal és még számos egyesület, ismerős, jóbarát. Megjelentek a végtszűzesség, a püspöki aula és a káptalan képviselői is. A gyászoló közönség hatalmas tábora jelenlétében Metzger Márton dr. józsefvárosi prépostplébános szentelte be a holttestet Vormittag Imre és Hauptmann Nándor belvárosi segédlelkészek segédlete mellett. Metzger Márton dr. megható búcsuztatójában az elhalt kivételes nemes tulajdonságait és élénk társadalmi tevékenységét, jóságát és életét társadalmi tevékenységét, jóságát emelte ki.

Kiütés

Akik evek óta kiütésben szenvednek, újra visszanyerhetik nyugodt álmukat, ha Cadum kenőcsöt használnak, amely azonnal megszünteti a viszketést. Sok szenvedésnek veszi elejét, ha idejében használják Cadum kenőcsöt kiütések, sebek, pattanások, sőtör, rüh, ötvár, aranyér ellen.

(—) Koszorúmegváltás. Özvegy Kűchler Gyuláné elhalálása alkalmával Metzger Márton dr. prépostplébános ötszáz, a Katolikus Női Misszió józsefvárosi szervezete kétszáz és a Fidelitas katolikus leányegylet kétszáz leit adományozott koszorúmegváltás címén a szegények karácsonyára.

(—) Születések. Meghaltak: Österreicher Rozália született Sieb huszonhét éves, Utz János hetvennyolc éves napszamos.

(—) Játék közben fölbeltette magát Ardelean Teodor tizenkét éves székényi fiúcska. A gyermek az ágyban fekve játszadozott a fegyverrel, amely közben elszűt és a golyó a fű fejébe fűródott. Alapota rendkívül súlyos és kevés a remény, hogy felépül. A csendőrség megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy honnan került a revolver a fű kezébe.

(—) Leestett a padláslepcsőről. Cloca Maria huszonkilenc éves temesligeti asszony, aki anyaság előtt állott, néhány nap előtt a padlásra akart felmenni. Közben a korhadt lépcső leszakadt alatta és a fiatalasszony a földre zuhant. A baleset következtében az asszony megsebesült és néhány nap múlva koraszülés következtében be.

(—) A királyi helytartó Krassóban. Marta Alexandru dr. királyi helytartó tegnap reggel Ionescu Iuliu dr. közigazgatási vezérfelügyelő, Bobei Aurel helytartósági főszámvévo és Ionescu Liviu közigazgatási osztályfőnök kíséretében Oravičara utazott, ahonnan Krassó megye különböző járásába látogat el. A királyi helytartó krassói szemleutja két napig tart.

(—) Hanes Tiberiu városi vállalatigazgató. A város összpontosított tíz vállalatának igazgatótanácsa ülést tartott, amelyen az üresedésben levő igazgatói állásra beérkezett pályázatok felülvizsgálta. A hat pályázó közül leginkább megfélemlenek Hanes Tiberiu dr. közigazgatási felülvizsgáló bírót. Az igazgatótanács Tieran Emil dr. főpolgármester elé terjesztett javaslatában az állásra egyhangulag Hanes Tiberiu ajánlta. A főpolgármester a javaslatot elfogadta és még tegnap délben előterjesztést küldött a belügyminisztériumba Hanes Tiberiu kinevezésének véglegesítésére. A kinevezés királyi rendelettel történik és ennek aláírását a napokban várják.

(—) A személyazonosság igazolványokat a jövő év januárjában látamozzák. A piros személyazonosság igazolványok rendes évi látamozását a rendőrség népesedési hivatala a jövő év januárjában fogja elvégezni. Ami a személyazonosság igazolványoknak a katonai hatóságok által történő lepecsételését illeti, ahogyan azt a katonai zónába tartozó városok részére elrendelték, az erre vonatkozó utasítás Temesvárra még nem érkezett meg és így az erre vonatkozó határidőt nem állapították meg.

SCALA

Ma, csütörtökön indul diadalutjára LEHAR FERENC világhírű operettje a

PACSIRTA

EGGERTH MÁRTHA, HALMAY TIBOR, HANS SÖHNKER parádés filmje!

Tekintettel a rendkívüli érdeklődésre, szombattól kezdődőleg a filmet

Apolló-mozgóban

is bemutatjuk.

Kedvezményes- és szabadjegyek érvénytelenek! Egész nap jegyelvétel.

Mániákusa volt az aranynak

a Scheid aranybeváltó üzem bűnös igazgatója

A budapesti óriási arany aranylopás tettesének különös élete

Budapestről írják: A magyar fővárosnak óta nagy szenzációja a Scheid aranybe-üzemben történt nagyarányú aranylopás. Dworkák Norbert, az üzem igazgatója, 162 kiló aranyat vont el a forgalomból, illetve ennyit elcsúszította meg a vállalatot és ezt a hatalmas mennyiségű aranyat elrejtette, illetve be-üzem, de a rendőrség emberei megtalálták. Dworkák Norbert, akinek apja alapította a vállalatot, különös, érdekes ember volt, valóságos mániákusa az aranynak. Erről a különösről írja egyik budapesti újság az alábbi érdekes cik-nyelvet itt közlünk:

BOLOND VOLT, NYILVÁN BOLOND...

Nagystílű szeretett volna lenni. Nyilván ez megkésvezette akkor is, amikor az Európában ismert firmának a Holló-uccában, ebben a házban, rozoga földszintes házak sorából álló kis házban neonfényes, nagy reklámot szereltetett

— Már akkor nem tetszett nekünk a fiatal Dworkák, — mondja egyik szomszédja, egy rész-kezű, öreg aranyműves, aki harminc esztendő óta itt él, s látta az üzem alapítá-ásirágzását, most pedig a bukását. — Minek tetszett neki ez a világitó reklám?

— Azdag ember volt kérem, mire kellett neki a lopott arany?

— Dolgoztam vele sokáig, azt is láttam, hogy

hiba van, a finomság nem olyan nagy, ilyen-nyek lenni kéne, de hát arra mégsem gondoltam, hogy becsap. Boldogult apja a fiamnak kereszt-apja volt...

Az öreg ur papaszeme fölött átnéz a szomszédba és értetlenül rázza a fejét.

— Tessék elhinni, hogy bolond volt, — sug-ja ujból. Nem lehetett épeszü ember kérem, aki éjszaka két órakor, meg háromkor, minden ok nélkül eljött ide a műhelybe, kinyitotta a kaput, bement s órák mulva, mint a tolvaj sorrant el. Biztosan akkor nézegette az aranyat. Vagy vite-elásni... Pedig milyen szorgalmas ember volt! Délután négy óráig is dolgozott, ugy kel-lett ebédre cipelni... Hajaj... Furesák az em-berék...

Bizony, furcsák. Az üzemben se értik az egész ügyet azok, akik nem voltak beavatottak. Az egyik tisztvi-selő vállalt vonogatja s úgy mondja tűnődve: — A háboru tette ilyené. Sokszor beszél nekünk róla, hogy

a hadifogságban aranypénzeket szerzett, ott kezdte gyűjteni az a rengeteg érmét, amit a rendőrségre bevitték. Mesélte, hogy nap-számra egyebet se csinált, mint fényesítette az újabb szerzeményeket, gyönyörködött bennük. Lehet, hogy akkor meghibbant benne valami. Mert más magyarázat nincsen kérem. Nem kel-lett neki kérem az a lopott arany, amit értéke-síteni biztosan sosem akart.

Az aranyér és az Ön idegei

Valószínűleg nem találta még meg a megfelelő szert. Vásároljon Goedecke-féle Anusol végbélkapat. Rövidesen megkönnyebbül. Anusol világhírű és sokszorosan kipróbált. Csodáikozni fog, olyan hamar elmulnak kínzó fájdalmai. Kérdezze meg orvosát.

Anusol-Goedecke

HÁROM SZENVEDÉLY: AZ ARANY, A ZENE és — AZ ÉTEL

Persze, az aranyolvasztóban nem állt meg az élet azért, mert a főnök most a rendőrség la-kója.

Az öreg, fekete farács mögött sürögnek-forognak a tisztviselők, az ajtó sűrűn nyílik s jönnek az ügyfelek. Csak éppen tán a régi alkalmazottak mozdulatai veszítették el tempós nyugalmukat s a beszédük lett kicsit kopottabb.

Jobbról nyitott ajtó s rajta keresztül belátni az olvasztóműhelybe. Ott kohó sorakozik egy-más mellett, valamennyiben izzik a koksza, a fa-lak kormosak, egyik kemencében éppen olvasz-tanak. A samottból készült tégely letakarva he-ver a fehéren izzó parázsban s egy munkás, meg egy nagykabátos ember ácsorognak előtte.

Ezek mögött a kohók mögött van a sötét folyosó, ahol a patikaméreg, meg a hosszinyelű kanál, — az aranytolvajlás egyszerű rekvizitu-mai hevernek, s ahol Dworkák Norbert várni szokta az alkalmas pillanatot a lángoló érc meg-dézmálására.

— Egy héttel ezelőtt még énekelt itt, — mondja egy kormosképi munkás. — Igen jó kedve volt. Gyönyörű szépen tudott énekelni.

Csakugyan, ez egyébként rideg természetű Dworkák Norbertnek kellemes hangja volt. Néha társaságban, ha már ivott egy kicsit és jóízűen vacsorázott, —

nagyon szeretett enni és rengeteget — éne-kelt.

Ahogy életének egy-egy apró jellemző epi-zódját összekutatja az ember, meglepő fordula-tokat talál ebben a kalandos, bizarrul végződött sorsban. Dworkák Norbert a hadifogságban nem-csak aranyat gyűjtött, hanem bérének is volt. Vladivosztokban vagy két esztendőn keresztül egy mulató pódiumán szerepelt Signore Roberto névvel, s állítólag sikerei voltak.

EGY GYŰJTEMÉNY, AMELYET A RENDŐRSÉG LÁTOTT ELŐSZÖR.

Igazi szenvedélye azért végig az arany volt. A kockákba öntött színarany, amelyeknek tég-láiba cinikus ötlettel ilyen felírásokat nyomott: „Lelték a detektívek, Isten áldása legyen rajta...”

Hogy miért kívánta az ég áldását a lopott jószágára, tán ő maga se tudná megmondani, ha most kérdeznék tőle.

És arra a kérdésre sincs válasz: miért rej-tegette minden idegen szem elől nagyon értékes érme gyűjteményét. Tagja volt a mumizmatikai társaságnak, de társai közül senkit se engedett még csak közelébe se a féltett érméknek, hiába kapacitálták. Csak a maga örömére gyűjtött.

A cégház udvarára nyílik a fehér függő-nyös ablak, ahol Dworkák Norbert dolgozni szo-kott, míg szabad ember volt. Most pecsét van az ajtón s belülről a táblákat is behajtották. Egy zöldre festett lapos kocsi áll az udvaron, oi-dalán ezüst betűkkel a firma: Scheid A. G.

Komolyképi, borotvált arcu ember jön hoz-zánk s megkérdi:

— Mi tetszik?

Gyanakodva néz ránk, a szava kicsit bátor-talan, azt hiszi tán, hatósági emberek vagyunk s ki tudja, miféle titkokat fűrészünk itt megint. Mikor hallja, hogy csak érdeklődünk, szigorúvá válik a szeme s tiltakozóan mondja:

— Nincs itt kérem semmi érdekes!

Csakugyan, most már semmi. Akkor lett vol-na érdemes ellátogatni ide, mikor a magas, tes-tes, fekete Dworkák Norbert, Chopin, Mozart és az arany szerelmese szabadlábban élt, s a kohók mögött, a lépésnyi széles sötét zugban lesbeállva nézni az arcát, miközben a hosszinyelű kanálban kék lidércfényeket vetve meregette az olvadt aranyat.

Vagy otthon, a Mártonhegyi-uti villában, a hogy pompás gyűjteménye fölé hajol. Legalább most látni a szobát, amelyben élt, a tárgyakat, amelyek körülvettek. De a villa kapuja nem nyí-lík ki, a csengetésre csak egy morc cseléd je-lentkezik és nem enged be senkit...

Marianne Hoppe,

az UFA egyik fiatal, nagytehetségű sztárja, a Kongó-expressz című új filmben a női főszerepet játssza. Magyar szempontból érdekessége a film nek, hogy azt Borsody Ede rendezte. (UFA-Scherl-Kl. felv.)

= KÖZGAZDASÁG =

Németország és a délkelet-európai gazdasági élet

El. Wagemann professzor Hamburgban nemrég megjelent: Az új Balkán, öreg föld — fiatal gazdasági élet című könyvében a délkelet-európai országok relatív túlnépesedésének kérdésével foglalkozik. Megállapításai szerint ma a Balkán hasonló fejlődési stádiumon megy át, mint Anglia Mathus idejében. Tölközvény, technikailag fejletlen és ipara elmaradott. Emberek van elég, csak a tőke kevés.

A túlnépesedés kérdésének egyetlen megoldása az iparosítás,

de nem a technikailag tulhajtott, tulracionizált ipar értendő ezáltal, hanem olyan, melynek természetes feltételei eleve adva vannak: bányá-, fa-, mezőgazdasági iparok és ezekhez hasonlóak. Figyelemreméltó körülmény az is, hogy a délkeleti államok mezőgazdasága egyharmad, egynegyed, sőt felével kevesebbet produkál, mint a nálánál éghajlati szempontból sokkal kedvezőtlenebb elhelyezkedésű közép- és északeurópai államoké. Ezért szükséges a mezőgazdasági termelés intenzivitásának növelése és hozamának fokozása. Jelen esetben döntő jelentőségű a mezőgazdasági termékek elhelyezésének biztosítása, amiben Németország minden eszközzel közreműködni hajlandó.

A délkelet-európai országok gazdasági élete az utóbbi években erősen Németország felé orientálódott. A gazdasági egymásrautaltság már a tüzzpróbat is kiállotta. A háború következtében beállott eltolódások sem tudták rajta semmit sem változtatni.

Németország továbbra is a legjobb vevője és legnagyobb szállítója marad Délkelet-Európának.

A mai, annyira fontos iparosítás nagyon sok akadályba ütközik. A leglényegesebb valamennyi között a nyersanyagellátás. Ezen gondok a délkeleti államokat kivételülnek még az eddiginél is nagyobb fokozására sarkallják. Így a legtöbb délkeleti állam már a háború első hónapjában kivételének irányítását és szigorú ellenőrzését vezette be.

A délkeleti államok gazdaságpolitikája a háborút megelőző hónapokban főképp arra irányult, hogy kivételül nagy részére lehetőleg „szabad devizákban” kapjanak fedezetet, melyekkel a mindenkori legkedvezőbb piacokon nyersanyagokat szerezhessenek be. Időközben azonban a valuta elvesztette varázsát.

A beszerzés és szállítás technikai problémái nyomultak előtérbe.

Noha a szabadon értékesíthető valuták iránti kereslet még ma is nagy, a szükséglet csökkent. Amíg régebben a nélkülözhetetlen javak behozatalát szabad valutában akarták biztosítani, ma már majdnem mindig csak közvetlen árucseré útján lehetséges beszerzésük.

A közvetlen árucseré rendszere mindinkább általánossá válik és épen ezért nem is nevezhető másodrangúnak a szabad valuta-kereskedéssel szemben. Az aztán mindig az illető államtól függ, hogy a rendelkezésre álló kiviteli javak ellenértékéért

olyan behozatali cikkeket válasszon, amelyek számára a legszükségesebbek.

Ha Németország nem is tud minden olyan nyersanyagot szállítani, amely a délkeleti államoknak szükséges, mégis iparkodik a kereskedelmi partner áruháztárához igazodni. Ha a nyersanyagokat maga az ország állítja elő, a gépek behozatalának szükségessége még mindig fennáll, a mit Németország ki tud előlteni. A német birodalom a legnagyobb megértéssel viseltetik az iránt is, hogy a délkeleti államok kereskedelmüket más irányban is fenntartsák, illetve kiépítsék. Azonban ismétlenül hangsúlyozandó, hogy a német-délkelet-európai árucseré természetes feltételei mint a földrajzi közelség, biztosított utak, a lengyel és orosz gazdasági területek bekapcsolódása ellenére is még mindig elég teret engednek a gazdasági élet intenzitásának további kiépítéséhez. A háború nemhogy akadályozná a termékeny együttműködést, hanem erősíti is, mivel

Németország kész még akkor is exportálni, amikor maga hadiállapotban van.

A tengerentúli piacok elvesztése folytán szabadult felesleg a délkeleti kereskedelem érdekében szolgálhatja. Németország teljesen megérti azt is, hogy a délkeleti államok túlnépesedési problémáik megoldásánál iparosításra és belterjes gazdálkodásra töreksszenek. Azonban az egyes államoknak nem lehet érdeke olyan iparágak fejlesztése, melyek tengerentúli nyersanyagokra szorulnak. Azt a függőségi viszonyt és érzékenységet, amely eddig mint devizaszükséglet jelentkezett, nem célszerű még tovább fokozni, hanem annál inkább

tekintettel kell lenni a gazdasági szükségletek kölcsönös kiegészítésére.

Minden egyes országnak főtörekvése a hazai nyersanyagalapok lehetőség szerinti kiépítése lesz, akár a saját ipar kifejtésére, akár pedig a kiviteli javak birtoklása céljából. Az iparosításnál új lehetőségek nyílnak német eszközök és gépek elhelyezésére, amely a német-délkeleti

Nem a kereskedők az árdrágítók, hanem akik az árut összevásárolva, mesterségesen áruhiányt idéznek elő

A kormány legutóbb minisztertanácsban foglalkozott a drágulás kérdésével és ekkor elhatározta, hogy a legerélyesebb harcot indítja azon kereskedők ellen, akik indokolatlanul emelik az árakat. Mi kereskedők, azonban nem tudjuk megérteni, hogy miért éppen a kereskedőt okolják az áruk drágításával és miért éppen a kereskedőt vádolják spekulációval, mikor köz tudomás dolog, hogy a kereskedők egyike sem tud olyan nagyszabású áruháztárt felmutatni, amelyből spekulációra lehetne következtetni. A kiskereskedőknek a mai szűkös pénzügyi viszonyok közepette, amikor hitel nincsen és az árut csak a vételár előzetes beküldése mellett képes megvásárolni,

legfeljebb egy hétre elegendő áruja van raktáron.

Nem bennünket kell okolni, mert éppen nekünk van leg több okunk a panaszra, hiszen mi vagyunk egész napon át a vevővel közvetlen érintkezésben és így éppen mi, kereskedők vagyunk kénytelenek a közönségnek olykor éppen nem sértésmentes vádjait meghallgatni.

Ami a spekuláció letörését illeti, úgy mi is azon az állásponton vagyunk, hogy

az üzérkedést meg kell akadályozni,

mert ez csak a kereskedő hátrányára van és mert a drágulás folytán a közönség vásárló ereje csökken és így a kereset is kevesebb lesz, tehát a kereskedő előbb-több képtelen lesz házbérlé, adót és egyéb költséget fedezni. A kereskedőnek ilyen körülmények között tönkre kell mennie. A kérdés most már az, amely bennünket is első sorban érdekel, hogyan volna lehetséges a további drágulásnak elejét venni? Szerintünk ez a mozgalom későn indult meg, de ha mégis meg akarjuk találni a drágulás okát, ajánlatos volna külön erre a célra megbízott és hozzáértő tisztviselőket küldeni több kereskedőhöz és ezek a tisztviselők érdeklődjenek majd valamely árucikk eladási ára iránt, utána pedig kérjék el beszerzési számláját. Az így nyert tapasztalatok, illetve adatok alapján azután ki lehet majd kutatni, hogy

hol rejtik a drágulás oka?

Mert furcsa a spekuláció vádja a kereskedő ellen akkor, amikor például egy liter petróleumért 3 lei 90 banit fizet és azt 4 leiert adja el, vagy pedig egy kilogram cukrot, amelynek beszerzési ára 31 lei 20 bani, 32 leiert adja el. De így van ez a kávéval is, amelyet 264 leiert vásárol és 280 leiert ad el, a kakót 220 leiert vásárolja és 250 leiert adja el, a rizst 45 leiert vesz és 48 leiert adja el, a babot 18 leiert vásárolja és 20 leiert adja el, a burgonyát 2.50 leiert szerzi be és 3 leiert árusítja, vagy 3.50 leiert vesz és 4 leiert adja, a lisztet 9.80 lei beszerzési árral

Siessen

még ma előfizetni a Déli Hírlapra, akkor december elsőjéig

ingylen hozzánk

kapja a lapot korán reggel lázára kikézesítve. Ha még beküldi

az előfizetési díjat, nyomban megküldjük a lapot címére december elsőjéig ingyen kapja a lapot.

árucseréviszonyt csak elmélyítheti. Tehát a kelettel folytatott német kereskedelem intézkedése a háborúval nem csökken, hanem erős

szemben 11 leiert árusítja, a Frank-kávé leiert vesz és 72 leiert adja. És ilyen a helyzet általában az összes árucikkéknél. Nem kellőlőnőbb iskolai képzettség ahhoz, hogy 1 mitsuk, vajjon

a kereskedő ezen cikkeknél hány százalékkal keres?

Hol van itt a törvényben biztosított husz százalékos kereset? De ha adódik is néhány eset, ahol látszólag megvan a 20—30 százalékos kereset, a valóságban ez sem áll fenn, mert említett cikk esetleg romlandó, súlyából vagy elporlik.

Végeredményben az igazság kedvéért lentjük, hogy

nem a kereskedők az árdrágítók, hanem azok, akik az árut mesterséges úton felszárólják és ezáltal áruhiányt idéznek elő

azért, hogy végül is az árut drága pénzen a tovább a kereskedőknek. Ez pedig semmi esem irandó a kereskedő rovására. A kormány elhatározta a közönségletti cikkek maximumát. Ez igen helyes rendelkezés, de

nemcsak az eladási árat maximalizálják, hanem a beszerzési árat is.

Továbbá tartásuk szem előtt a törvényes százalékos hasznot is, mert mit ér az eladási maximalizálás, ha a kiskereskedő képtelen az azért az árért eladni. Ez az állapot csak hiányt fog okozni. A drágaság letörését a mozgalomban hallgassák meg a kiskereskedők is, aki feltétlenül tud majd pontos felvilágosítással szolgálni. A mi meggyőződésünk az, hogy a drágulást megakadályozni nem lehet, de ezzel szemben teremtsenek munkaalkalmat, ezért viszont lehet, továbbá adjanak a mai viszonyokhoz mért fizetést a munkásságnak és az megismerjük az elégedetlenség is.

Több kiskereskedő

— A céhek törvényjavaslatát újra átdolgozák. Bucurestiből jelentik: Ralea munkálatok miniszternek az összes szakmai és értelmiségiek önálló vállalkozókra és a szakkamarákra kijelölt céhtörvény tervezetét teljesen újra szorgalmaz és így egyelőre az a kérdés a közvetlen példéről lekerül. Ez az tervezet erősebb kérelmet kíván biztosítani az igazságügyi miniszter és a kereskedelmi miniszter hatáskörébe tartozó szervezeteknek és figyelembe veszi a kritikát, hogy az eddigi tervezet szerint a hék majdnem kizárólag a munkaügyi miniszterium rendelkezése alá kerültek volna.

Hadfelszerelési kincstári jegyek alkalmasak a tőkebefektetésre

Nincsen belső kölcsön jellege az államkincstár tranzakciójának. A hadsereg szállítóinak továbbra is készpénzben fizetnek

A fővárosi lapokkal egyidőben közölt részletekkel az új hadfelszerelési törvényét. Mită Constantinescu miniszter örvénye kapcsán a sajtó tudósítóinak kiemelt tétté és hangsúlyozta, hogy ezt a törvényt alkották meg, mert

Harmány nem akar inflációs politikát folytatni és a bankjegyeket szaporítani,

amint a meglévő gazdasági erőket mozgósítva egészen más, mint amikor a fizetések, a munkások és hasonló természetű rendes költségek fizetésére szaporítják a fizetési eszközöket. A bankok kibocsátása a legeszszerűbb megoldás, amely a felhasználatlan fekvő tőkék önálló álljanak az ország szolgálatába. Egyébként a törvény indokolása is rámutat arra, hogy önállóan

szász és a nyárvegi nagyarányú bank-

Behozatali nehézségek. A háborus viszonyok között a gazdasági erőket mozgósítva teljesen mindenütt előzetes fizetést kívánva csak ilyen feltétellel hajlandók a külföldi bankok áruszállításra köteleket csinálni. A kereskedelmi kifizetések igazgatósága foglalkozással a helyzettel és a behozatal támogatásért igyekszik megfelelő megoldást biztosítani.

(=) Továbbra is élénk a kereslet a bányási piacra és így az üzleti forgalom is megnőtt. A piaci árak a következők: Búza 460, 6-át 420, fűtengeri morzsolt 350, korpa 320, új 30, muharmag 500, tökmag új áru 1.200, tatarpa 450 lei százkilónként. A lóheremag 36 lei a lucernamag 57 lei kilónként.

betét visszavonások után a pénz jelentős mennyiségű teaurálás áll fenn úgy a nagyközönségnél, mint a vállalatoknál.

Ezek most megtalálják megfelelő elhelyezési lehetőséget. Minthogy a bönök jegyzéke teljesen kényszerű, ez a megoldás elkerülhetővé tette a belső kölcsön kibocsátását a hadseregfelszerelés egyszerű költségeinek a fedezésére, a bönök legkevesebb hat év alatt visszafizetésre kerülnek és 4 és fél százalék kamatozás mellett ezen az időn belül is beváltható és felhasználható úgy, amint ezt a törvény már közölt rendelkezései biztosítják. Határozottan kijelentette a kormány, hogy az állami szállításokat és különösen a hadsereg részére történt szállításokat továbbra is készpénzrel fizetik és

a szállítók nincsenek kötelezve arra, hogy bönökkel fogadjanak el fizetés helyett.

= Faolaj behozatala Görögországból. A görög kormány a faolaj kivételére kg-ként 3 drachma taxát rött ki. Ez megrágitana a behozatal árait, azonban a jelentések szerint Délamerikából, ahonnan eddig nagy kereslet volt, erős visszaesés mutatkozik úgy, hogy a 100.000 tonnára becsült idei termés ára előreláthatólag jelentős esést fog mutatni, dacára a kiviteli taxának. Ezidő szerint angol és francia érdeklődés mutatkozik csak a görög ételolaj iránt.

= A borjувágás betiltása. A minisztertanács betiltotta a hat hónapnál fiatalabb borjú levágását úgy belföldi használatra, mint huzkiviteli szállítások céljára. Az intézkedés biztosítja szarvasmarha állományunk állagának fenntartását.

Rádió

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 23.

Bucuresti. 12.00: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Tánccsoportok. 13.00: Időjelzés, sporthírek. 13.10: Déli hangverseny: A rádió szalózenekarának hangversenye. 14.00: Rádió újság. 14.20: Ének hangverseny. 15.00: Előadások, művészeti és kulturális hírek. Radio Romania. 19.00: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Művészeti krónika. 19.17: Chopin-zene hanglemezeiről. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20.00: Előadás. 20.15: A Radulescu vokálkvartett hangversenye. 20.45: Rádió újság. 21.00: A szimfonikus hangverseny műsorának ismertetése. 21.15: A bucarestii filharmonikus zenekar hangversenyének közvetítése. 22.10: Rádió újság, sporthírek. 22.25: A szimfonikus hangverseny folytatása. 23.05: Hanglemezek. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. Torna, hírek, hanglemezek. Utána: Étrend. 11.00: Hírek. 11.20: Felolvasás. 1.10: Stepat Eugén balalajkazenekara. 1.40: Hírek. 2.30: A Rádió Szalózenekara. 3.30: Hírek. 5.15: „Karácsony felé”. Felolvasás. 6.15: A Földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. 7.30: Eszperantó nyelvű előadás. 7.55: Balázs Gyula magyar nótákat zongorázik. 8.15: Hírek. 8.50: Pethes Sándor magánzámái. 9.00: „Az utolsó csemetés”. A Király Színház emlékezete. 10.40: Hírek. 11.05: Brahms: A-dur zongoránegyves. 12: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven. 12.25: Varga Imre énekel cigányzene kísérettel. 1.05: Hírek.

Budapest II. 6.15: Földessyné Hermann Lulu zongorázik. 7.30: Heinz Hugó oboán játszik, zongorán kísér Földes I. 9.00: Hírek szlovák és magyarországi nyelven. 9.20: Szórakoztató hangverszólók hanglemezeiről. 9.50: „Dolmányos Debrecen. Felolvasás. 10.20: Cigányzene.

PÉNTEK, NOVEMBER 24.

Bucuresti. 12.00: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Hanglemezek. 13.00: Időjelzés, sporthírek. 13.10: Hanglemezek. 13.30: Cires Nicolae és zenekarának hangversenye. 14.00: Rádió újság. 14.20: A hangverseny folytatása. 15.00: Előadások, művészeti és kulturális hírek. Radio Romania. 19.00: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Műszaki posta. 19.17: Egyházi zene hanglemezeiről. 19.35: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 19.45: Előadás. 20.00: Wagner Richard „Walkürök” című operájának közvetítése a Roman Operából. Az első felvonás szünetében (21.15—21.35) Rádió újság, sporthírek. A második felvonás szünetében (23.05—23.20) francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Utána: Étrend. 11.00: Hírek. 11.20: „Magyarország ifjúsági előadás”. 11.45: Felolvasás. 1.10: Ruprecht Ferenc énekel, zongorán kísér Kemény Ákos. 1.40: Hírek. 1.55: Szudy Nándorné zongorázik. 2.30: Rendőrczenekar. 3.30: Hírek. 5.15: Magyarországi hallgatóknak. Előadás. 5.45: Időjelzés, időjárásjelentés. 6.00: Hírek szlovák és magyarországi nyelven. 6.15: Pátria-hanglemezek. 6.35: „Szekszárd és Sárköz”. Előadás. 7.00: Beszkárt-zenekar. 8.00: „Okuljunk és cselekedjünk. Előadás. 8.15: Hírek. 8.25: László Imre magyar nótákat énekel, kísér Farkas Béla cigányzenekara. 9.10: A Filharmoniai Társaság hangversenye. 9.50: Hírek. 11.0: A Rádió Szalózenekara. 12: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12.20: Közvetítés az Ostendekávéházból. 1.05: Hírek.

Budapest II. 7.35: Tóth Gabriella énekel, zongorán kísér Rieger Tibor dr. 8.00: Cigányzene. 9.00: Hírek magyar, szlovák és magyarországi nyelven. 9.20: Szórakoztató zene.

SPORTSEMÉNYEK

Nemzeti bajnoki mérkőzések játékvezetői

A központi bíróbizottság kijelölte a vasárnapi nemzeti bajnoki mérkőzések játékvezetőit. A részbírókúldés a következők:

Apollon FC—CAMT, bíró: Russu Gabriel dr.
Sportul Studentesc—AMTE, bíró: Vuia kapi

Unirea Tricolor—Gloria CFR, bíró: Petru Va-

lipensia—Venus, bíró: Ionescu Tope.

Kárpát FC—Juventus, bíró: Stanciu dr.

Victoria—UDR, bíró: Olteanu.

A B. osztályos bajnoki mérkőzések játékvezetői:

Medgyesen: Spárta—Chinezul, bíró: Tóth Géza.

Sváradon: Törökvs—Cement, bíró: Almajea-

Kolozsvártott: Universitatea—Mures, bíró: Dán-

ovic, Szatmáron: Olimpia—Sodronyipar, bíró:

Attila Ferenc, Resicán: RMTE—Olt, bíró: Milivoi.

Sporthírek mindenfelől

1.200.000 lei volt a Bucuresti—Berlin válogatott mérkőzés bevétele. A vasárnapi Bucuresti—Berlin válogatott labdarugómérkőzés anyagi szempontból is fényesen sikerült. A mérkőzés bevétele 1.200.000 lei volt, ami egy városközi válogatott mérkőzésen csúcsteljesítménynek tekinthető.

Összeállították az olaszok ellen játszó magyar labdarugócsapatot. Budapest és Milánó teniszcsapata december 7, 8. és 9-én ütköznek meg, míg a két ország válogatott teniszcsapatai december 12, 13 és 14-én találkoznak. A magyar teniszszövetség már összeállította az olaszok ellen küzdő csapatot, amely a következő játékosokból áll: Asbóth, Gábor és Szigeti.

Anglia — Franciaország válogatott mérkőzése Párisban. November 26-an, vasárnap ütköznek meg a két ország válogatott katonacsapatai Párisban. A mérkőzés iránt annál is inkább nagy érdeklődés nyilvánul meg, mert ezuttal a két ország első csapatát állítják ki a küzdelemre. Erre azért nyílt lehetőség, mert a válogatott játékosok nagyrésze katonai szolgálatot teljesít, hát teljes joggal szerepelhetnek a katonai válogatottban.

Január 10-én indulnak az amerikai versenyek a téli olimpiára. Amerikai sportkörökben biznak abban, hogy a téli olimpiai játékokat minden körülmények között megtartják. Ezt bizonyítja az a körülmény is, hogy az amerikai szövetség elhatározta, miszerint versenyzőt január 10-én utnak indítja Európa felé, hogy résztvegyenek a téli olimpiai játékokon.

Több sportszaktsztyált létesít a Mica vezetősége. A brádi Mica labdarugócsapata a nemzeti bajnokság B. osztályának második csoportjában várakozáson felül jól szerepelt, amennyiben jelenleg az első helyen áll. A vezetőség, amelynek élén Fotiade mérnök áll, most elhatározta, hogy megalakítják az ökölvívó, evezős és sí szakosztályt.

Rotterdam válogatottja legyőzte a holland válogatottat. Rotterdam város válogatottja vasárnap ütközött meg a holland válogatott csapatával, melyet 6:4 arányban legyőzött. A mérkőzést huszezer ember nézte végig és az végig izgalmas volt. A holland válogatott mentségére szolgál, hogy nem kevesebb, mint öt tartalékkal játszott.

Románia résztvesz a balkáni birkozóversenyekben. A török szövetség december hónap folyamán birkozóversenyt rendez Ankarában, a melyre meghívták valamennyi balkáni állam birkozóit. A birkozó szövetség kedd esti ülésén elfogadta a török szövetség meghívását, így a román versenyzők feltétlenül résztvesznek az ankarai versenyekben.

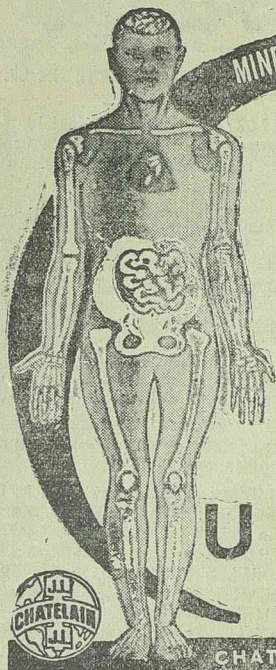
Köszönetnyilvánítás

Ezton mondok hálás köszönetet mindazoknak, kik felejtetheten, drága, jó feleségem,

ESPERSIDT ETUS

elhalálása alkalmával engem vigasztaló szavakkal felkerestek s fájdalommat enyhíteni igyekeztek, drága halottam ravatalára virágot, koszorút helyeztek és őt utolsó útjára elkísérték.

ESPERSIDT JÁNOS és az összes rokonok.

MINDEN FONTOS AZ EMBERI SZERVEZETBEN!

Ha migréne van, szédül, zug a füle, emésztési zavarokban, derék fájástól szenved, ezek mind a betegség előjelei és itt az ideje, hogy védekezzen. Vére telítve van mérgező anyagokkal, amelyek behatolnak a vérkeringési rendszerbe, mája el van dugulva és a vese-szűrők nem működnek, mindez azt jelenti hogy könnyen súlyos betegségek prédája lehet.

Az Urodonal megmenti, ha mindennap bevesz egy-egy kávéskarállal egy kevés vízben. „Az Urodonal olyan gyógyszer, amelynek formulája a gyakorlatban igen szerencsésnek bizonyult. Az az átmosó kúra, amelyet hatása kifejt, minden esetben és mindenki számára nagyon hasznos”: rendszeres használata hozzásegít számos komoly betegség megelőzéséhez és megakadályozza az időelőtti megőregedést.

Professzor G. POUCHET az orvosi akadémia tagja

URODONAL

méregteleníti a szervezetet

Kapható gyógyszerárkában és drogeriákban

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY MEGBIZHATÓ MÁRKA

Szigorúan tilos a fényképezés a megerősített és határzónában

Bucurestiből jelentik: A közbiztonsági hivatal újlag figyelmezteti a közönséget, hogy fényképezni, festeni vagy rajzokat készíteni tilos:

1. A határzónában 30 kilométer mélységben.
2. A megerősítési zónában.
3. Az állomásokon, a CFE vonalain, a kikötőkben, a katonai légitikikötőkben és azokban a helyeken, amelyeket a hadsereg őriz.
4. A hadfelszerelést gyártó katonai vagy polgári üzemekben és a hadsereg tulajdonát képező raktárakról és berendezésekről.
5. Minden olyan épületről, amelyeket a hadsereg őriz.
6. Minden olyan vállalatnál, amelyet a hadsereg nem őriz ugyan, de tábla figyelmeztet arra, hogy fényképezni tilos.
7. Tilos a fényképezés, festés vagy rajzok készítése a katonai gyárak belsejében vagy pedig azokban a gyárakban, amelyek nemzetvédelmi célok előállításával foglalkoznak. Propaganda céljából készített albumok előzetesen bemutatandók a gyárban lévő katonai bizottságnak. Ahol ilyen nem működne, a nemzetvédelmi minisztérium által kell előzetesen láttamoztatni ezeket az albumokat.

8. A petróleumvidékeken a vállalat igazgatóságának engedélye nélkül tilos a fényképezés.
9. Tilos menetelő, állomászó, vagy kiképzés alatt lévő katonai egységek fényképezése. Hivatalos manifestációk fényképezése csak a nemzetvédelmi minisztérium engedélyével szabad.
10. Általában tilos fényképezni, festeni vagy lerajzolni olyan tárgyakat, amelyek nemzetvédelmi szempontból fontosak. A rendelkezések be nem tartását a törvény vonatkozó szakasza alapján büntetik.

Nyugvóponton a finnek ügye

A Politiken című lap moszkvai leveleinek híradása nyomán idézi a Pravdában megjelent cikk egyes részeit, amelyet a Szovjet-titengeri flottájának parancsnoka írt alá, amely fenyegetéseket tartalmaz Finnországgal szemben. A lap még hozzáteszi, hogy a szovjet flotta nagyszabású gyakorlatokat tart a Balti tengeren.

A hatóságok elrendelték az iskolák való megnyitását. Mindazok, akik önkéntes voltok a városból annak kiürítése alkalmával visszatérhetnek Helsinkibe.

Külön kezelik a lengyel nemzetit vagyont

Krakkóból jelentik: (Rador.) A lengyel tettek főkörmányzója rendeletet közöl, amelynek mében a volt lengyel állam valamennyi ingó ingatlan jait, beleértve az összes követeléseket lefoglalják abból a célból, hogy annak értékét zösség számára megőrizzék. Frank dr. főkörmányzó egy másik rendeletben leszögezi, hogy a kormány területén fizetési eszközként csak a zloty repelhet. A főkörmányzó a lengyel területeken nóm gazdasági egységet akar létesíteni.

Hajszja a Bakonyban banditák után

Székesfehérvárról jelentik: Azok a fegyveres banditák, akik a Bakony erdejében elrejtőztek, kikötött csendőrsztagok már körülük szedve reggel az üldöző karhatalom kezébe kerültek de csak holtan. A szerdára virradó reggel a dő szélén örökös egyik csendőr megpillantotta banditákat, sípjelére csatárlánc fejlődött ki, a tűzharca készítette a rablókat. Hosszabb tűz már csak a két rabló holttestére bukkantak a csendőrök. Személyazonosságukat még nem tudták állapítani, mivel menekülés közben minden ingókat eldobáltak.

Légvédelmi előadások naptára

- November 23 csütörtök: délelőtt 10—11 óra román előadás a Capitolban, mehalai férfiak részére.
- November 24 péntek: délelőtt 11—12 óra met előadás a Capitolban mehalai férfiak részére.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelölnek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés és Házasság nem közzelhető minden más rovatban szavankint kétfő leu. Legkisebb apróhirdetés 20 szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II. kerület: Popovici trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Durobantilor 2. III. kerület: Flauder-trafik, Piata hovári IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nőgrády-trafik, (Corse mellett). — Schmidt-trafik Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Állást keres

Kereskedelmi akadémiát végzett 27 éves keresztyény, gyakorlatlaltl bírő, nőtlen fiatalember, tőkélletes román, magyar, német és francia nyelvben, megfelelő állást keres. Cím a kiadóban. 1435

Adas-velei

Fáték babakocsi megvételre kerestelek. Címeket kérem a kiadóba leadni. 1546

Ebédlőasztal jutányosan eladó. IV., Str. Bratianu 7. II. em. 23. 1346

Gyermekbocsi jókarban lévő megvételre kerestelek. Címeket a kiadóba kérem „Jókarban levő” jellegére. 1345

Hálószoba, kombinált szoba, a szobafal megvételre kerestelek. Címeket „Kézpénz” jellegére a kiadóba kérek. 1870

Lakás

Református bérházban 3 szobás lakás azonnal kiadó. III., Str. Timotei Cipariu 1. 1488

Amíg a készlet tart **divatos hócipókat, csizmákat és galocsnikat** férfi, női és gyermek nagyságban dacára, hogy az árak ezen évben a duplájára emelkedtek, a tavalyi olcsó árban árusítjuk. Olcsó áraink kirakatunkban megtekinthetők **ARENA GUMIIPAR** Traian hiddal szemben

Kertes villa, áll ötszobás lakásból, vilamos megálló mellett, aszfalt-úttal december elsejére megfelelő áron kiadó. Érdeklődni lehet 39—15 telefon-szám alatt.

Modern egyszobás, konyhás szuterénlakás a Dóm-templom közelében, azonnalra kiadó. I. Str. Aurel Popovici 10 (a Bulev. Tache Ionescu kereszttuccája.) 1869

Modern zamancozott, csempével kirakott és fekete takaréklámpák olcsón és garantált minőségben kaphatók a készletben. Nikkelészt vállalok!

Faragó Stefan
Bucurest, IV., Iancu Vacarescu 5.

Lüzifa olcsó és jó minőségben **Klein** kereskedés. Timisoara IV., str. Gării 3. Telefon: 29-32

BÉLYEG nagy választékban. Olcsó árak! Eladás, vétel, csere.

ARTA
T. soara, E. de Savoia II.